

DARBININKAS

Vol. LXXVIII, Nr. 24
Birželio - June 11, 1993 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Lietuva, Latvija ir Estija pirmą kartą dalyvauja bendrose su JAV kariniu laivynu pratybose. Kariniai jūros manevrai prasidėjo birželio 7 d. Baltijos jūroje. Pratybose taip pat dalyvauja Suomija, Švedija, Rusija, Vokietija, Anglija, Danija. Pagrindiniai manevrai turėtų prasidėti savaitės pabaigoje. Tačiau, pirmiausia, NATO šalių kariniai laivai keturias dienas treniruosis su Pabaltijo šalimi, Lenkijos ir Rusijos kariniais laivais ir lėktuvais. Karines pratybas numatoma užbaigti birželio 18 d.

— Oficialus pragyvenimo lygis penkis kartus mažesnis už realųjį, praneša Baltic News Service. Realus vartojimo krepšelis vienam gyventojui gegužės 5 d. kainomis buvo 14,290 talonų, tuo tarpu Lietuvos vyriausybė nuo gegužės 1 d. minimaliu pragyvenimo lygiu patvirtino 2,680 talonų.

— Viešosios nuomonės apklausą 118-oje Lietuvos vietų pravedė Radijo ir televizijos sociologinių tyrimų skyrius. Vienu uždavinių buvo išsiaiškinti, kaip keičiasi dviejų gausiausių Seimo grupuočių prestižas. Kad IDDP grupuotės prestižas kyla, mano 12,1% apklaustųjų ("Tėvynės Santaros" atveju — 5,5%). Kad IDDP prestižas krinta, atsako 26,1% ("Tėvynės Santaros" atveju — 37,6%). Kad išlieka toks pat — atitinkamai 34,1% ir 24,0%. Kad apie tai "sunku spresti", atsakė atitinkamai 27,7% ir 32,9% apklaustųjų. Kad visuomenės nuomonė palanki Seimui, 1993 m. sausį atsakė 37,6%, kad nepalanki — 40,5% apklaustųjų. Balandžio mėnesį nuomonės smarkiai pasikeitė: palankumą išreiškė tik 15,6%, o nepatenkintų buvo 37,4%. Kad visuomenės nuomonė palanki vyriausybei, 1993 m. sausį atsakė 44,7%, kad nepalanki — 40,5%. Balandžio mėnesį: palankumą išreiškė 22,1%, o nepalankumą — 31,4%.

— Paroda "Švedijos monarchija" atidaryta Vytauto Didžiojo karo muziejuje. Jos eksponatai rodo ne tik ilgą ir įdomią kaimyninės šalies istoriją, jos ryšius su Lietuva, bet ir dabartinius laikus — Švedijos paramą, karaliaus Karolio XVI Gustavo vizitą Lietuvoje. Paroda atidaryta iki liepos 1 dienos.

— Martyno Mažvydo "Katekizmo" — pirmosios lietuviškos knygos — 450 metų jubiliejus bus minimas 1997 m. Klaipėdiečiai šią datą paminės paminklu. Konkursui pasibaigus, pirmoji (\$1,000) ir antroji (\$500) premijos paskirtos skulptoriui Regimantui Midvikiui ir architektui Vyteniu Mazurkevičiui. Trečioji (\$300) — skulptoriui Gintautui Jonkui ir architektai Raselei Jurkaitienei.

— Kauno medicinos akademija apdovanota specialiu atminimo ženkle už pastangas propaguojant sveiką gyvenimo būdą be tabako dūmų. Apie tai informuoja Pasaulinės Sveikatos Organizacijos Europoje biuras, kurio atstovė dr. Elisabeth Helsing birželio 12 d. lankysis Kaune ir įteiks apdovanojimą.

PREZIDENTAS MANO, KAD RUSIJA PADARĖ DIDELĘ PAŽANGĄ KARIUOMENĖS IŠVEDIME

Prezidentas Clinton gegužės 31 d. savo rašte Valstybės Sekretoriui patvirtino, kad Rusija ir NVS (Nepriklausomų Valstybių Sąjunga) padarė didžiulę pažangą savo kariuomenės junginių išvedime iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Tuo pačiu jis įgaliojo jį ir pavedė apie tai pranešti Kongresui ir paskelbti Federaliniame registre. Savo ruožtu Valstybės Sekretoriaus įstaiga Prezidento rašto ir paaiškinamojo memorandumo teksto nuorašus išsiuntinėjo atitinkamom Kongreso komisijom.

Šių raštų nuorašus, kartu su kitom aktualijom, lietuvių spaudai parūpino ALTO Informacija.

Trumpai tariant, šis prezidento Clinton patvirtinimas, vadinamas Certification, buvo reikalingas tam, kad JAV parama ir toliau galėtų būti tęsiama Rusijai ir kitoms NVS narėms. Dabar kitas toks prezidento patvirtinimas bus reikalingas šiemet spalio mėnesį. Tuo metu padėtis gali būti geresnė, o gal ir blogesnė, priklausant nuo to, kaip buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenė bus atitraukiama.

Paaškinamasis memorandumas

Memorandume, kuris lydėjo prezidento Certifikatą, aiškinama, kad JAV ir toliau aktyviai remia Estiją, Latviją ir Lietuvą jų pastangose, siekiant, kad iš jų teritorijų būtų visiškai ir veikiai išvesti Rusijos ir NVS kariuomenės daliniai. Pabrėžiamas ypąč šios administracijos išskirtinis dėmesys tos kariuomenės išve-

dimo pirmumui. Primenama, jog prezidentų susitikime Vancouveryje (Kanadoje) ir Jelcinas, ir užsienio reikalų ministras Kozjrevas buvo raginami, kad Rusija laikytųsi politinio įsipareigojimo kariuomenę atitraukti galimai greičiau. Reali pagalba padėti tam atitraukimui buvo ir Vancouveryje pažadėtoji Amerikos \$6 milijonų suma, skiriama karininkų gyvenamoms patalpoms statyti. Clintono administracija siūlys Kongresui paskirti papildomus \$160 milijonų tų karininkų apgyvendinimui esančios \$1,8 bilijono pagalbos programos ribose.

Toliau tame memorandume apžvelgiama visa kontroversinė eiga, kaip ir kada Jelcinas ar kiti Rusijos aukštieji pareigūnai yra pasisakę dėl dalinių iš Baltijos valstybių teritorijos atitraukimo.

Dalinių išvedimas

Taip pat minima, kad pagal 1992 m. rugsėjo 8 d. pasirašytą susitarimą tarp Lietuvos ir Rusijos gynybos ministrų, Rusija yra pasižadėjusi savo kariuomenę iš Lietuvos atitraukti ligi 1993 m. rugpjūčio 31 d. Esą Rusijos daliniai iš Lietuvos pradėti pastoviai atitraukinėti nuo pereinamo rudenį. Prezidentas Jelcin ir gyny-

bos ministras Gračev patvirtinę, jog nustatyto termino būsią laikomasi.

Kitose memorandumo vietose kalbama apie Rusijos kariuomenės atitraukimą iš Latvijos ir Estijos. Lėčiausiai daliniai atitraukiami Latvijoje. Pasitarimai vyksta ten dėl galutinės atitraukimo datos nustatymo.

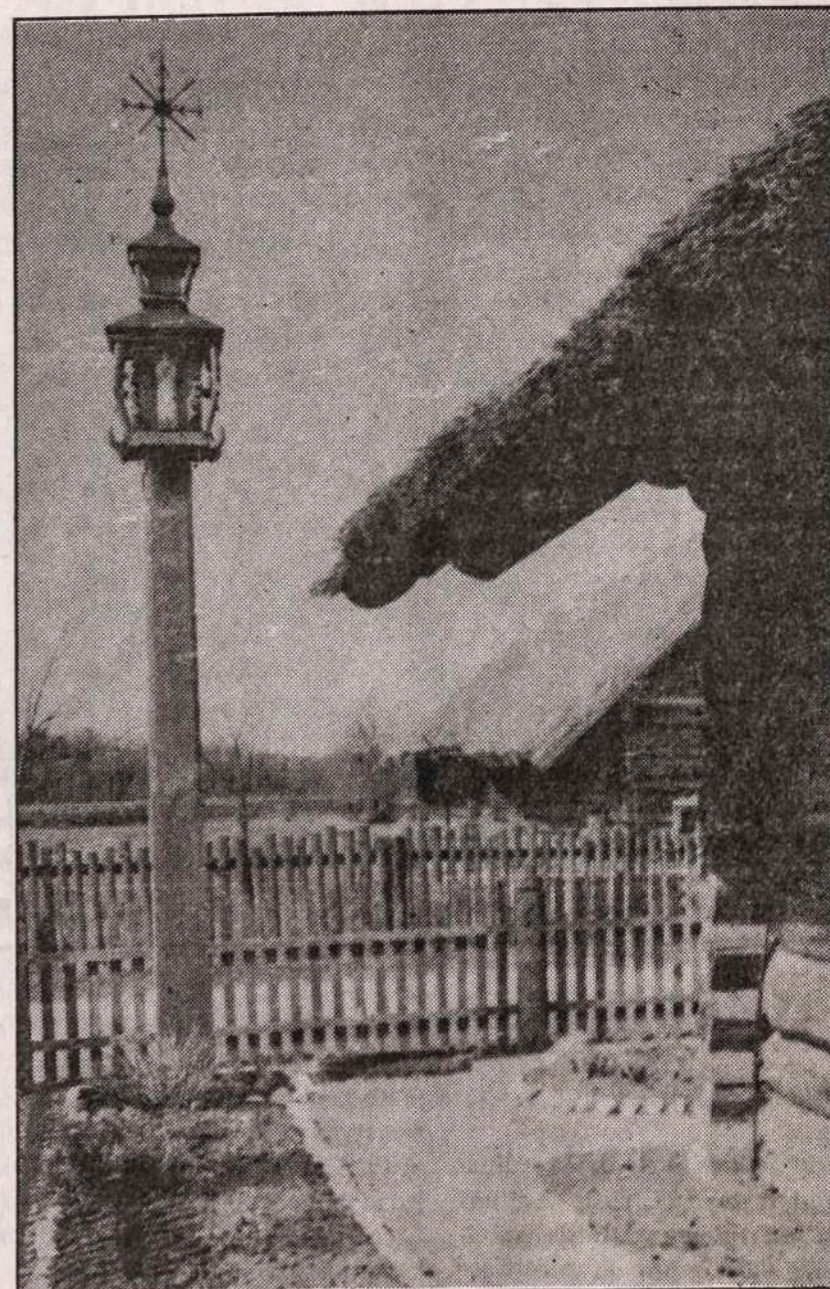
Memorandume sakoma, kad, nors neturima tikrų duomenų, manoma, jog 1992 m. pradžioje Baltijos valstybių teritorijose buvo apie 120,000 Rusijos karių, o šiuo metu dar tebesama Estijoje 5,900-9000 karių, Latvijoje — tarp 20,000 ir 23,000, ir Lietuvoje — tarp 12,500 ir 17,000 karių. Daroma išvada, jog per pastarųjų metų laikotarpį esą išvesta iš viso tarp 60-70% karių.

Ir toliau pabrėžiama, kad JAV kartu su Estija, Latvija, Lietuva ir Rusija bei kitomis suinteresuotomis šalimis sieks visiems priimtino sprendimo, kuris priverstų prie visiškai kariuomenės dalinių atitraukimo įvykdymo.

Besąlygiškas vykdymas

Šiame memorandume dar pabrėžiama, kad anksčiau kelti Rusijos pareigūnų, tarp jų ir prezidento Jelcino, argumentai, jog

(nukelta į 2 psl.)

Rumšiškių liaudies buties muziejaus detalė. V. Kapočiaus nuotr.

LIETUVOS KANČIOS ISTORIJA

Tokiu pavadinimu Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ryžtasi išleisti 16-17 tomų rinkinį, kuriame moksliskai, dokumentais ir vaizdais, bus įamžinta lietuvių tautos kančia bolševikų ir nacių okupacijų metais. Visa tai numatoma atlikti per ketverius metus. Išlaidos sieks iki 200,000 dol.

Birželio mėnesį PLB vadovybė kreipiasi į visus lietuvius, prašydama aukų tam planui įvykdyti. Kreipimasi pasirašė valdybos pirmininkas Bronius Nainys, valdybos vicepir. Milda Lenkauskienė ir dr. Antanas Rážma, lėšų telkimo vadovas. Jie rašo, kad lėšų reikia jau dabar, todėl prašo tapti aukotojais.

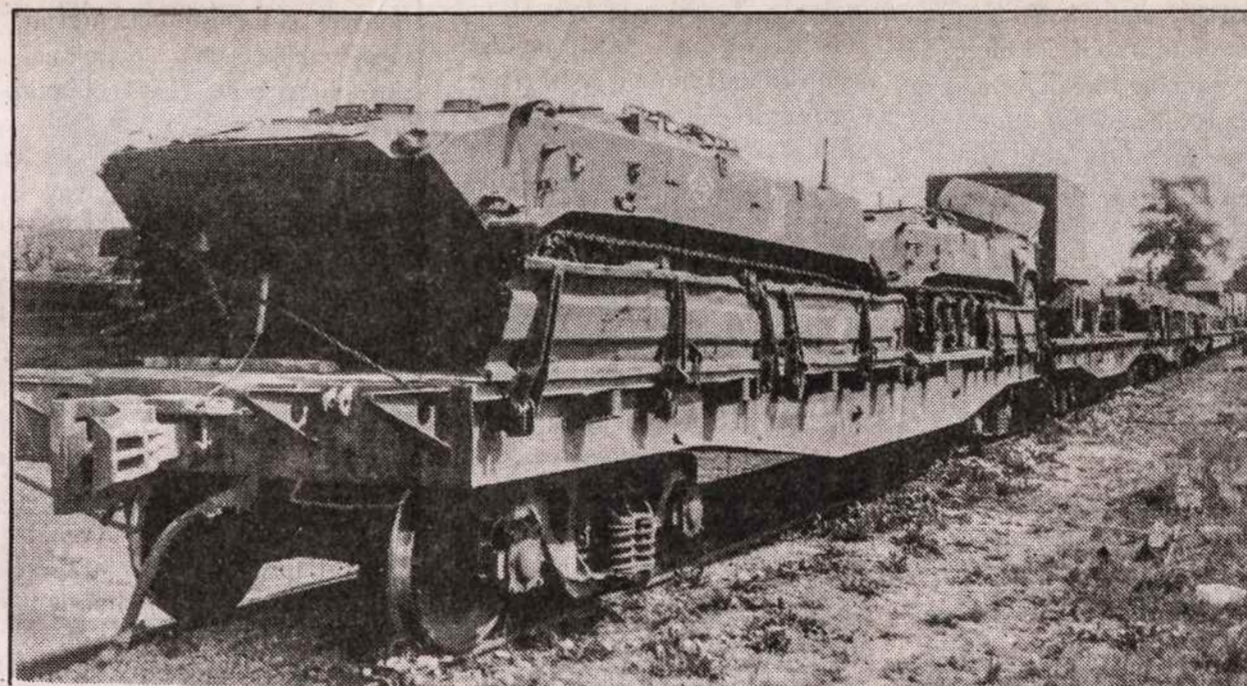
Visi bus įrašyti į specialų aukotojų sąrašą, o paukojusieji 250 dol. ar daugiau gaus visus išleistus toms. Garbės leidėjais bus paukojusieji 3,000 dol. ar daugiau, garbės mecenatais — 1,000 dol., mecenatais — 750 dol., rėmėjais — 500 dol. ir prenumeratoriiais — 250 dol. Laukiama bet kokia auka. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Pagal metmenis, kurie gali ilgai šiek tiek ir keistis, Lietuvos Kančios istorijoje bus šie tomai:

Ižanga — aiškinamasis tomas

Jis neįskaičiuotas į bendrą tomų skaičių, nes tai pačios kančios neliečia. Jame bus: Europos politinė padėtis prieš Lietuvos okupaciją; Hitlerio užmačios ir jų tenkinimas; pardavimas Munchene; Sudetų, Austrijos prijungimas; Klaipėdos atplėšimas; Hitlerio - Stalino suokalbis.

(nukelta į 2 psl.)

Kazlų Rūdoje ant geležinkelio platformų pakrauta sovietų armijos dalinio technika prieš išvežant į Rusiją. V. Kapočiaus nuotr.

ŠIANDIENINIS LIETUVOS NUOMONIŲ PULSAS

Vis dažniau ir dažniau pasirodo rimtų sociologinių tyrimų, įvairių institutų atliekamų Lietuvoje, rezultatai. Bene objektyviausia tarp jų — Eurobarometro sistema, leidžianti, pateikus nedaug klausimų, gauti išsamius ir pakankamai tikslus apibendrinimus.

Balandžio mėnesį buvo ištirta Lietuvos gyventojų politinė orientacija. Apklausta žmonių grupė, kurios sudėtis pagal amžių, išsilavinimą, tautybę, užsiėmimą, gaunamas pajamas ir net gyvenamąją vietą atitinka Lietuvos vidurkį.

Paašikėjo, kad pagal politinę orientaciją Lietuvoje yra keturių grupės, beveik vienodos savo šalininkų skaičiumi. 24% gyventojų laiko save kairiaisiais, 27% — centristais, 25% — dešiniaisiais ir dar 24% nesugadino politikoje. Pastarųjų ypąč daug tarp jaunimo nuo 16 iki 19 metų — net 32%, tarp lenkų — 52%,

tarp nedirbančiųjų — 29%.

12% apklaustųjų vyrų ir 10% moterų laiko save bedarbiais, o 34% vyrų ir 26% moterų buvo įsitikinę, kad nedarbas jiems negresia. Mažiausiai bedarbių tarp baigusiu aukštąjį mokslą — 6,2%, daugiausia — tarp neturinčių mokslo cenzo ir baigusiu vidurines mokyklas — po 13%. Tačiau visiškai nedirba tik 53% laikysiu save bedarbiais. Iš likusių net 9,5% gauna virš 16,000 talonų per mėnesį!

Pabandžius išsiaiškinti gyventojų požiūrį į 20 Lietuvos politinių partijų ir judėjimų, paašikėjo, kad tik penkis jų remia daugiau negu 1% gyventojų. Visiškai abejingi joms arba neremiam vienos — 31,7% gyventojų. Daugiausia tokių tarp jaunimo iki 19 metų — net 46,4%.

Balandžio mėnesį 31% gyventojų dar rėmė LDDP, 12,4% — Sąjūdį ir Santarą, 7,5% — krikščionis demokratams, 6% — social-

demokratams, 4,7% — centro judėjimą ir 2,3% — liberalus. Įdomu pažiūrėti, kokiose visuomenės grupėse partijos turi didžiausią palankumą.

(nukelta į 2 psl.)

GEDULO IR VILTIES DIENA LIETUVOJE

Artėja birželio 14-oji, Gedulo ir vilties diena, primenantį kokius kraujo, kančių, pažeminimo ir nesutrypiamos vilties kelius per pusę amžiaus nuėjo Lietuva. Ta liūdna proga Lietuvoje Politinių kalinčių ir tremtinių sąjunga, Krikščionių demokratų partija ir Tėvynės Sąjunga sudarė organizacinį komitetą, kuris praves šiai dienai paminėti skirtus renginius.

Birželio 12 d. Vilniuje, Meinininkų rūmuose, rengiama mokslinė konferencija "Lietuvos žmonių genocidas nacių ir sovietų okupacijose", kurią pakviesti žymūs Lietuvos ir užsienio istorikai, visuomenės veikėjai, svečiai.

Birželio 13 d. Vilniuje, prie Lukiškių aikštės ant buvusio saugumo pastato sienų ir viduj, kamero-

se, kur kentėjo tūkstančiai žmonių, bus išskambinti Lietuvos vaikų plešiniai, atsiųsti konkursui "Mano šeima - mano tėvynė". Pavakary nuo saugumo pastato Tylos eisena, skambant atminimo varpams, pajudės į Kalnų parką, kur įvyks tremtinių sąjunga, Krikščionių demokratų partija ir Tėvynės Sąjunga sudarė organizacinį komitetą, kuris praves šiai dienai paminėti skirtus renginius. Kaip ir anais baisiais tremties ir netekties laikais, broliškai bus dalinamasi savo namų duona, sukaltėtos maldos. Uždegti laužai ne tik šildys visų rankas ir širdis, bet ir įdiegs vienybės, mellės kibirkštėles. Šioje šeimos ir tėvynės vakarienėje kartu su visais Lietuvos žmonėmis bus ir brangūs tremty mirusieji, nes jie - gyvenimo prasmės ir ištvermės matas.

Vilniuje, Teatrų festivalio metu, šventinė eiseną prie Menininkų Rūmų. V. Kapočiaus nuotr.

PREZIDENTAS MANO

(atkelta iš 1 psl.)

kariuomenės atitraukimą galima kliudyti tariami rusų tautinės mažumos žmogaus teisių pažeidimams, neprivalo turėti jokios įtakos ir turi būti vykdomi besąlygiškai. Betgi čia JAV pastebi, kad šis klausimas vis dėlto yra svarbus, ir todėl pritaria tarp-tautinės komisijos sudarymui ir ragina visas suinteresuotąsias šalis ieškoti konstruktyvaus dialogo, vedančio prie visiems priimtino sprendimo.

Taip atrodo reikalai dėl kariuomenės atitraukimo, žiūrint iš JAV taško. Bet kitaip jie atrodo iš Baltijos pusės. Baltijos valstybės savo praeityje turi skaudžių patyrimų ir žino, kaip Rusija "laikosi" savo sutarčių, todėl ir dabar dar reikės atitinkamai budėti. Nes nėra pagrindo pasitikėti, kad jau taip ir bus, kaip susitarta. Ypač, kad kiekvieną dieną vis pasigirsta kokių nors priešingų naujienų.

Kokie dar netikėtumai?

Štai Lietuvos spauda praneša apie Rusijos gynybos ministro Pavelo Grečiovo apsilankymą Lietuvoje gegužės pabaigoje.

Rusijos gynybos ministras, kuris keletą metų yra tarnavęs sovietų kariuomenės desantininkų Kauno pulke, spaudos konferencijoje pareiškęs, kad pirmasis

jo vizitas buvęs veiksmingas: ap-svarstyta 18 klausimų.

Tarp jų: susitarta dėl Rusijos kariuomenės objektų perdavimo Lietuvos aktuose nustatytais kainomis, parengtas dokumento dėl ginklų ir technikos pardavimo Lietuvai projektas, iki rugpjūčio 31 d. bus perduoti visi penki kariniai aerodromai, pirmiausia Šiaulių (Zoknių), pasikliausiam — Kazlų Rūdos. Iki tos pačios datos turi būti išvežti sprogmenys iš sandėlių Plungės

rajone. Susitarta, kad Lietuvai liks amunicijos sandėlių turtas. Ir taip toliau.

Gračiovas kalbėjo, kad jau dabar didžioji dalis kariuomenės junginių išvesta, liko mažiau kaip pusė, bet yra daug techninių sunkumų. Esą, norint iš-kraustyti viską nustatytu laiku, reikės trigubai, keturgubai daugiau vagonų, platformų. Kariuomenė išeis, bet ginklų, amunicijos sandėlių turto gabenimas gali užtrukti.

Taigi ir vėl tasai BET. Kas dabar gali pasakyti, jog tasai BET nėra savotiškas "Trojos arkllys".

ŠIANDIENINIS LIETUVOS NUOMONIŲ PULSAS

(atkelta iš 1 psl.)

LDDP rėmė 33% vyrų, 40% žmonių nuo 50 iki 59 metų, 32% pensininkų, 45% dirbančių valstybinėse-akcinėse įmonėse, 41% kaimo gyventojų, 36% gaunančių nuo 10 iki 12 tūkst. talonų per mėnesį ir net 58% rusų.

Sąjūdį-Santarą rėmė 14,3% moterų, 19,9% vyresnių kaip 50 metų, 18,2% neturinčių išsilavinimo, 2% pensininkų, 18,2% gaunančių pajamas nuo 4 iki 6 tūkst. per mėnesį ir 23% Kauno gyventojų.

LKDP palaikė 8,1% moterų, po 10% gyventojų nuo 50 iki 60 ir virš 60 metų, 13% uždirbančių

nuo 10 iki 12 tūkst. talonų per mėnesį ir 12% kauniečių.

Socialdemokratai artimi 9,9% nedirbančiųjų, 11% jaunimo nuo 16 iki 19 metų, 8,3% baigusiu aukštąjį mokslą, 16% gaunančių pajamas nuo 12 iki 16 tūkst. talonų ir 9,1% vidutinių miestų gyventojų, 8,2% vilniečių ir 6,3% kauniečių.

Centro judėjimą remia 12% besimokančiųjų, 7,9% uždirbančių nuo 10 iki 13 tūkst. talonų, 8,3% vidutinių miestų gyventojų, 5,4% lietuvių, 11% turinčių aukštąjį išsilavinimą, 9,4% jaunimo ir 6,8% moterų.

Liberalai artimi 7% jaunuolių nuo 20 iki 29 metų ir visiškai nepopuliarūs tarp jaunesnių, juos taip pat remia 8,4% baigusiu aukštąsias mokyklas, 9,5% dirbančių privačiame sektoriuje, 6,7% gaunančių pajamas virš 16 tūkst. talonų ir 8,1% vilniečių.

Idomiausia, kad ne visi gyventojai palaiko partijų skelbiamą apie save mitą dėl politinės orientacijos. LDDP sava laiko 74% kairiųjų, 24% centristų ir net 7% dešiniųjų. Sąjūdį dešiniąja politine jėga laiko tik 41% dešiniųjų. 17% dešiniųjų remia krikdėmus, o 3,5% — liberalus. Socialdemokratams remia 9,8% kairiųjų, 11% centristų, o centro judėjimą centru laiko tik 10% centristų.

Tyrimų veidrodyje atsispindi ne tik politikams reikalinga informacija, padedanti geriau suprasti save ir kaimyną, rinkėjų nuotaikas ir pažūras. Tokius tyrimus numatoma rengti nuolat.

A. J.

— Lietuvos valstybės biudžetas šių metų keturių mėnesių laikotarpiui įvykdytas be deficito. Kaip pranešė Finansų ministerijos Biudžeto departamento direktorius R. Šarkinas, net galima teigti, jog visos biudžeto įplaukos yra tiesiog suvalgytos. Per šį laikotarpį sudaryti valstybės rezervai, finansuotos kai kurios statybos bei visa tai, kas yra numatyta Biudžeto įstatyme.

A. J.

LIETUVOS KANČIOS ISTORIJA

(atkelta iš 1 psl.)

Įžanginiame tome:

Rusų emigrantas rašytojas Levo Tolstojaus anūkas Nikolai Tolstoy, gyvenantis Didžiojoje Britanijoje, savo knygoje "Stalin's Secret War" vieną skyrių skiria Pabaltijo valstybių okupacijai. Būdinga jo viena pastraipa, kurioje jis maždaug taip pasakoja: kai po Rusijos-Lietuvos savitarpio pagalbos sutarties pasirašymo Maskvoje, kai Lietuva turėjo sutikti įsileisti Raudonosios armijos įgulas, ir Stalinas, iškėlęs balių Lietuvos valdžios vyrams Merkiui, Urbšui ir kitiems, užtikrino neliesą Lietuvos vidaus santvarkos ir nesikėsinsiąs į Lietuvos nepriklausomybę, kitoje upės pusėje, jau už Kremliaus ribų esančiame NKVD pastate buvo ruošiami pirmieji planai Lietuvos elitui sunaikinti, įskaičiuojant areštus, kalėjimus, vežimus, aplamai terorą.

"Lietuvos kančios istorija" iš sovietų pusės nuo to ir prasidės. Tai bus sudėta į pirmą tomą, kuris yra įžanginis.

Jame bus: paruošiamieji darbai Maskvoje: nustatymas išvežamų kategorijos; paruošimas vykdymo plano; trėmimų organizacijos kūrimas; vykdytojų tinklo sudarymas; priemonių parinkimas išvežimui vietovių parinkimas (dokumentai iš Maskvos archyvų).

Antrame tome

Sovietų Sąjungos - Lietuvos savitarpio pagalbos sutartis, įgultų įvedimas ir ultimatumas; pirmoji sovietų okupacija; nepriklausomybės naikinimas — Lietuvos Seimo rinkimai; liaudies Seimas, pirmieji areštai, Lietuvos vyriausybės likvidavimas; sovietinės valdžios įvedimas — lietuvių pasipriešinimas; areštai, tardymai, teismai, kalėjimai; pirmieji vežimai (1941 birželio 14-15).

Trečiame tome

Sukilimas — nepriklausomybės atstatymas ir vėl jos sužlugdymas; nacių okupacija; Lietuvos karių panaudojimas nacių reikalams batalionuose; savivaldos įvedimas; rezistencija — pasipriešinimas bei jos slopinimas; kalinimai, Lietuvos ūkio išnaudojimas; bandymas Lietuvą įtraukti į karą, SS legiono organizavimas, jo žlugimas, nacių kerštas, įkaitai, nacių traukimas iš Lietuvos; lietuvių pasirošimas sutikti bolševikų okupaciją, organizavimasis gintis.

Ketvirtame tome:

Žydų naikinimas; filosofijos kilmė; nacių gynybos rasės ideologija; jos įgyvendinimas; naikinimo būdai, stengiantis panaudoti lietuvius, kitus vietinius gyventojus; žydų naikinimo pasekmės užsienyje; Lietuvių gaudymas Vakaruose — bylos.

Pentame tome:

Antroji bolševikų okupacija; bolševikų grįžimas — valdžios įtvirtinimas; 16-oji Lietuvių divizija; mobilizacija į Raudonąją armiją.

Šeštame tome:

Lietuvoj pasipriešinimo organizavimas; gynimosi Žemaitijoje organizavimas; bėgimas į Vakarų; vyrų gaudymas fronto darbams; išveivijimas Vokietijoje.

Septintame tome:

Lietuvos kolektyvizacija, tolimesnis sovietinės valdžios įtvirtinimas; areštai, mobilizacijos; sovietinės sistemos įvedimas — pasipriešinimo organizavimas.

Aštuntame tome:

Partizanų karas.

Devintame tome:

Didieji vežimai 1948-1952 m.; Partizanų sunaikinimas, dvasinės priespaudos įvedimas.

Vienuoliktame tome:

Gyvenimas Sibire; politiniai kaliniai.

Dvyliktame tome:

Grįžimas tremtinių — po amnestijos; jų sutikimas sovietinėje Lietuvoje.

Tryliktame tome:

Gyvenimas išveivijoje — kova dėl Lietuvos laisvės.

Keturioliktame tome:

Pagrindinė rezistencija Lietuvoje; Bažnyčios vaidmuo; tylus pasipriešinimas; pogrindžio spauda; laisvėjimas — nepriklausomybės atkūrimas.

Penkioliktame tome:

Užsienis okupacijos laikotarpiu — pažūra, laikysena, politika.

Pastaba: Šis apmatas yra "pirminis" ir gali gerokai keistis. Tačiau apimtis vis tiek nebus mažiau negu 16 tomų. Bus dar vienas atsiminimų būdingų ištraukų tomas.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopolyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios kopolyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. programoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINCFM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bay-side, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama angli kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
  - LAIVAI (CRUISES)
  - TRAUKINIAI (AMTRAK)
  - AUTOBUSAI
  - NUOMOJAMOS MAŠINOS
  - VIEŠBUČIAI
  - IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ**
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Baisusis Birželis įpareigoja

Metai iš metų minėdami baisiojo birželio trėmimus, tartum išsisėmė ir nebežinome, ką daryti. O daryti reikia. To mus moko kai kurie kitataučiai, kurie labai sumaniai panaudoja savo tautos genocido atvejį, atkreipdami visų dėmesį.

Taip imi ir susimąstai: kodėl tyli lietuvių tauta, kuri buvo taip žiauriai kankinama, naikinama? Kodėl tyli ir kitos tautos, kurias buvo komunizmas pavergęs?

Mūsų 1941 metų birželio trėmimai, paskui antros okupacijos kiti trėmimai buvo labai žiaurus, sunaikinę tūkstančius geriausių mūsų žmonių, bet mes nesugebame to išsakyti pasauliui. Gal nesugebame dėl to, kad iki šiol galima buvo kelti tik nacių padarytus žiaurumus. Komunistų žiaurumų niekas nedrįso ir nedrįsta paliesti iš esmės ir paieškoti kaltininkų.

Tačiau teisybė turi būti taikoma visiems, taip pat ir tais pačiais mastais. Kodėl apie vieną galima kalbėti, o apie kitą tyliama. Komunistinio režimo kur kas didesnis genocidas. Pavyzdžiui, kaip nukentėjo ukrainai, kitos pavergtos tautos. Ir Baltijos tautos!

Birželio trėmimai verčia prisiminti ir istoriją. Kiek buvo trėmimų praeitame amžiuje. Kiek ištremita knygnešiu, Kražių įvykių dalyvių, kiek ištremita po 1831, 1863 metų sukilimo. Kiek sušaudyta, pakarta! Tauta troško laisvės kaip ir kitos tautos, už tai ji buvo kankinama, tremiama, žudoma. Tauta gynė savo religines teises, už tai kazokai kapojo bizūnais ir sodino į kalėjimus. Per tuos du šimtmečius vargiai kita tauta tiek daug nukentėjo, kaip lietuvių tauta.

Tragiškieji birželio įvykiai įpareigoja mus visus neužmiršti to,

kas įvyko anais metais. Visom savo išgalėm turime prisiminti trėmtinius, juk tai mūsų tautos didžiausi kankiniai. Lietuvoje jau vykdo trėmtinių surašymą, aprašymą, kaip jie buvo kankinami. Neužmeskime to darbo, nors jis ir labai didelis ir reikalauja daug lėšų. Kadaise nepriklausomos Lietuvos laikais buvo išleistos knygos apie mūsų knygnešius. Tegu būna tokios knygos ir apie mūsų trėmtinius, kad ateities kartos žinotų, ką turėjo iškentėti žmonės, kai siautėjo komunizmas ir jo priespauda.

Lietuvės šiaip yra taikus žmogus, linkęs atleisti, pamiršti. Bet Birželis mus įpareigoja kalbėti už tuos, kurie nužudyti, palaidoti Sibiro plotuose, kurie dar tebegyvena Sibire ir negali sugrįžti į Lietuvą, nes neturi lėšų, o Lietuvos valdžia jiems nepaded.

Esame tikrai nuolaidūs, kad štai tie, kurie vykdė tautos genocidą, ramiai sau gyvena lietuvių tarpe, dedasi patriotais. Niekas nieko jiems nedaro, netraukia į teismą. Vokiečių tauta per teismą sugebėjo nusivalyti nuo jiems primesto hitlerinio režimo, buvo tokios nunacinimo bylos. Mes gi vartome baudžiauninkais, kenčiame ir nieko nesakome, net bijojame, kad gali būti kitaip.

Juk Lietuvoje vėl pamažu valdžioje įsitvirtina komunistai, o mes nepajėgiamieji jų sudrausminti. Kas bus tada, kai jie vėl lietuvių tautą nuves prie vergijos grandinių?

Komunistinis genocidas palietė daugelį okupuotų tautų. Ieškome bendros kalbos su tom tautom, kurios taip pat nukentėjo nuo sovietinio genocido. Visi drauge reikalaujame, kalbėkime

Senasis Romos Katekizmas, Tridento Susirinkimo nutarimu ir popiežiaus Pijaus V patvirtintas, buvo išleistas italų kalba 1566 m. Kardinolo Karolio Boro mejo priežiūroje buvo išverstas į lotynų kalbą, vėliau į kitas kalbas.

Amžiams slenkant, šis katekizmas, kaip tikėjimo ir doros mokomoji priemonė, nebegalėjo patenkinti visos žmonijos, ypač 20-tojo šimtmečio liberališkai nusiteikusių kritikų bei visokių naujovių ieškotojų. Todėl Antrojo Vatikano Susirinkimo, įvykusio 1962-1965 metais, buvo nutarta pakeisti šį Senąjį Romos Katekizmą, išleidžiant Naująjį lotynų kalba, vėliau jį išverčiant į kitas kalbas. Be to, buvo nutarta į Naująjį Katekizmą įjungti skyrių, kalbantį prieš abortus, skyrėbas, prieš moterims teikiama kunigystę. Šiame skyriuje turėjo būti kalbama prieš suktybes, mokant taksus, arba nepakankamus atlyginimus, o taip pat smerkiant patį homoseksualizmą.

Jungtinėse Tautose, kad teisybė būtų įvykdyta.

Lietuvių tauta daug metų buvo pavergta, stumdoma kaip vergė ar tarnaitė. Nejaugi negalima dabar, šiame technikos ir pažangos amžiuje, užbaigti tuos baisius naikinimo laikus ir pradėti draugišką demokratinį amžių. Visi turime to siekti, veikti ir visom išgalėm kovoti, kad demokratija ir teisingumas įsitvirtintų Lietuvoje.

NAUJASIS ROMOS KATEKIZMAS

Graikų kilmės žodžiu Katekizmas suprantama mokymas arba krikščioniško mokslo dėstyto santrauka. Paprasčiausia katekizmo rūšimi laikoma tam tikro dydžio knygutė, kurioje klausimų-atsakymų forma trumpai dėstoma tikėjimo ir doros tiesos. Turint galvoje Senąjį ir Naująjį Romos Katekizmą, juos reiktų laikyti daugiau negu katekizmais; šiuo atveju daugiau pritikėtų juos vadinti tikėjimo ir doros mokymo enciklopedijomis!

Visų katekizmų pradininku yra Alkuinas (Alcuinus 735-804), Karolio Didžiojo, Frankų Karaliaus, patarėjas. Jo pirmieji išleisti katekizmai laikomi visų katekizmų pirmavaizdžiais.

Prieš atsirasant 1566 m. Senajam Romos Katekizmui, 1555 m. kasdieniniam vartojimui vokiečių jėzuitas Petras Kanizijus išleido savo, neoficialiai pripažintą katekizmą, kuris buvo išleistas 200 kartų, vis jį perspaudinant ir išverčiant į keliolika kalbų, įskaitant ir lietuvių kalbą. Šio autoriaus katekizmas turėjo didelį pasisekimą, kovojant prieš tų laikų klaidatikius, todėl šis, vadinamas Antruoju Vokietijos Apaštalu, tada dar buvo vadinamas "klaidatikių plaktuku".

Peržiūrėję ankstyvą Naujojo Romos Katekizmo kūrybos darbą, viso pasaulio Katalikų Bažnyčios vyskupai atsiuntė į Vatikaną 24,000 savų pasiūlymų dėl kai kurių pataisų bei pakeitimų ruošiamo Katekizmo turiny-

je. Kai kas, ypač amerikiečiai, kritikavo Šventraščio aiškinimą literatūrine prasme, neskiriant pakankamai dėmesio istorinei pusei. Taip pat dabartinis kardinolas J. Ratzinger, Bažnyčios Tradicijų gynėjas bei konservatizmo atstovas Vatikane, pakaltino liberalizmo užsimojimus, Šventraščio stebuklus priskiriant kai kuriems mitams.

Romos Katalikų Bažnyčia Amerikoje atsidedusi laukia Naujojo Romos Katekizmo, išversto į anglų kalbą. Pirmieji, kurie išvertė šį Katekizmą į savas kalbas ir taip pradėjo jį platinti, buvo prancūzai ir ispanai. Pačiomis pirmomis dienomis jų kalbomis buvo išpirkta virš 400,000 eg-

zempliorių. Tai ženklas, kad 20-tame šimtmečiuje, plintant pakrikimui ir liberalizmui, žmonija alksta dvasinio-religinio peno bei reikalingo atsigaivinimo.

Amerikoje iki šiol buvo naudojama 1885 m. išleistuojų taip vadinamu oficialiu Baltimorės Katekizmu. Tačiau reikalas yra užtenkamai pribrendęs, kad šis Katekizmas būtų pakeistas Naujuoju Romos Katekizmu, išverstu į anglų kalbą. Iki šiol amerikiečiai yra įstrigę to Katekizmo vertime iš lotynų kalbos. Įsiterpus kardinolui B. Law, Bostono arkivyskupui, pastebėta, kad

(nukelta į 4 psl.)

VATIKANE STUDIJUOJAMAS
NAUJASIS KATEKIZMAS

Balandžio pabaigoje Vatikane vyko trijų dienų pasitarimas, kuriame dalyvavo iš visų žemynų vyskupų konferencijų katechetinių komisijų pirmininkai. Pasitarimo tema: "Naujasis Katalikų Bažnyčios Katekizmas ir katechetinė sielovada". Pasitarimo narius audiencijoje priėmė popiežius Jonas Paulius II.

Naujosios evangelizacijos akistatoje, — kalbėjo Šv. Tėvas audiencijos dalyviams, — naujasis Katekizmas yra pats tinkamiausias katechetinės sielovados

įrankis, pirmiausia, jis visiškai atitinka dabartinės epochos žmonių dvasinius poreikius.

Toliau Šv. Tėvas kalbėjo: Naujojo Katekizmo paskelbimą reikia priimti kaip tikrą Viešpaties malonę, duotą naujojo tūkstantmečio išvakarėse. Dabartiniam pasauliui, paženklin-tam rūpestį keliančiomis sekuliarizacijos apraiškomis, o neretai ir atviro ateizmo proveržiais; pasauliui, kuriame bręsta šventumo ir šventybės troškimas, dažnai patenkinamas abejotinos vertės religinėmis formomis, reikia tikėjimo tikrumo, reikia atsivertimo ir tikrojo krikščioniško gyvenimo. Tokį vis gilesnį, dabartinio pasaulio troškimą ketina patenkinti naujasis Katalikų Bažnyčios Katekizmas.

Šis Katekizmas, — tęsė Jonas Paulius II, — yra skirtas visiems, todėl reikia pasistengti, kad jis ir pasiektų visus žmones. Jis taip pat yra pavyzdys dar rengiamiems ir ateityje rengsimiems vietiniams katekizmams, kurie sudaryti pagal šį Visuotinės Bažnyčios Katekizmą, turi jo dvasia skelbti pagrindines mūsų tikėjimo paslaptis. Jos yra: Dievo Išikūnijimas žmonių gyvenamose tikrovėse; Kristaus prisikėlimas, kuris laiduoja visuotinį prisikėlimą, ir Sekminių paslaptis, tai yra tiesa, kad pats Dievas, per Šventąją Dvasią nuolat globoja savo tautą — Bažnyčią.

Vilnius. Rasų kapinių detalė. Viktoro Kapočiaus nuotr.

Lietuvos dienoraščio skeveldros

Alfonsas Nakas

16

Algis Gaižutis gal nė nesuapnavo, kur jo aviliai pagarsinti... Išleisdamas jis mums su Kepažėnais padovanojo po visą statinaitę medaus. Amerikon parsivežti nebuvo sunku, nes tik 350 gramų. Jos dar neatidarėme.

Jau šen ir ten buvę, kelis ežerus apvažiavę, saulelei vakaruosna kryptant, pasukome Molėtų link. Sustojome prie Stirnių bažnyčios. Ji pastatyta iš akmenų.

Radę duris užraktas, pakeičiui į automobilį sutikome senyva, suvargusių moterį. Ji mus užkalbino. Papasakojo fantastišką istoriją. Esanti Natalija Povstanskytė, grafitė, Nasvyčių giminaitė. Čia, netoli esančios, buvęs jos dvaras su 2,000 ha. Jos tėvas generolas (nežinau, kokios, veikiausia lenkų armijos?). Žemaitijoje turėjęs 3,000 ha dvarą. Bažnytelė esanti pastatyta iš jos dvaro akmenų. Ji daug metų praleidusi Sibire. Ši bažnytelė jai tokia brangi dėl jos dvaro akmenų sienų, kad dabar ji ją prižiūrinti,

valanti. Ji susirašinėjusi su Amerikoje gyvenančia giminaite (pussesere?) Birute Nasvytyte, bet ryšys nutrūkęs, berods, prieš 30 metų. Norėtų sužinoti adresą. Jos adresą užsirašė Algimantas. Nors ji šeimoje kalbėdavusi lenkiškai, su mumis kalbėjo puikiai, gramatiškai lietuviškai. Darė inteligentiškos moters įspūdį. Atsisveikindama apsiašarojo ir linkėjo nepamiršti Lietuvos, kovoti už Lietuvą. Važiudami nusprendėme, kad jeigu ji ir ne viską fantazavo, tai prie dvarų hektarų tikriausiai po nulį pridėjo.

Paskutinė turistinė įdomybė šioje kelionėje, ir išvis šios viešnagės Lietuvoj metu buvo Molėtų Etnokosmologijos centras. Užtat, prieš čia rašydamas, dideliu dėmesiu perskaičiau apie šį Centrą Sauliaus Lovčiko rašinėly spalio "Pasaulio lietuviųje".

Centras įsikūręs ant eglių miškų supamos kalvos, prie plataus vieškelio. Etnokosmologinis muziejus įrengtas savotiškame tunelyje, vedančiame į stebėjimo bokštą.

Koks bokšto aukštis, neužsirašiau, tad pasikliauju Lovčiko teigimu, 40m.

Mus pasitiko du mokslininkai, Gunaras Kakaras ir Lybertas Klimka. Abu Algimanto Kepeženo kolegos ir, kaip supratau, asmeniškai draugai (šį vizitą jis buvo vakarykščiai telefonu sutaręs). Kakaras yra Etnokosmologijos centro direktorius, o Klimka — jo mokslinis bendradarbis. Abu maždaug po 45 m. amžiaus. Nė vieno pavardės neradau LTE, net 13-jame, papildymų tome. Spėju, kad abu nebuvo partiniais. Kaip kosmoso tyrinėtojai su teleskopais bei liaudies išminties eksponatais, ką žinai, galėjo dar mokslininkai Dievo buvimą įrodyti. Beje, Gunaras Kakaras — keistai skamba ir vardas, ir pavardė. Užtat, kad latvio tėvo vaikas.

Prieš rimtus aiškinimus muziejuje, Gunaras prisimena vieną lankytoją. Sako, ekskursantams beaiškinant apie žvaigždų-planetas, vienas, radęs progą, pašnabžda man į ausį: "O jūs kaip pasakytumėt: yra Dievas, ar nėra?" Aš jam tokiu pačiu tonu, pašnibždoms atsakiau: "Jeigu jūs ilgiau užsibūsit, prie lauzo, prie vyno, tuomet rimtai šita tema ir pasikalbėsime". Ekskursantas: "Aš jus supratau..." Mane nustebino, nes neįsivaizdavau, ką jis suprato.

Pastatytas bokštas, įrengtas teleskopas, muziejuje rodiniai, kad galėtų žmogus prieit prie fundamentalųjų klausimų. Visų klausimų, kurie jungia žmogų su dangumi. Šalia adreso Gunaras man į bloknotą įrašė ir pačią trumpiausią etnokosmologijos definiciją: "visi žmogaus ryšiai su Dangumi, Visata, Kosmosu" (didžiosios raidės — jo). Plačiau

visiems muziejuje aiškino: kosmologija — mokslas apie visatą, visumą, o etno reiškia perėjimas per tautos sąmonę, t.y. pagonybe vadinamą religiją, papročius, kas užsilikę butyje, daiktuose ir t.t. O 20-jo amžiaus ryšiai platesni, įeina astronomija, astrofizika, astrologija, kasmonautika, meanas, mokslinė fantastika, religijos filosofija, ir t.t.

Jis dar aiškino, kad šis bokštas architektūriškai nevykęs. Šalia planuojamas antras. Reikia kasti ir po žeme, nes po žeme darbu sąlygos ir rezultatai būtų geriausi. Dirba 12 ar 13 žmonių ("kai tiek daug, tai nebesuskaičiuoju"). Dabar priklauso tiesiogiai Kultūros ministerijai. Viską, ką matysime, siūlė laikyti eksperimentais. (nukelta į 4 psl.)

Molėtų etnokosmologijos centre 1992 m. rugsėjo 5 d. Iš k.: Bronė ir Alfonsas Nakai, direktorius Gunaras Kakaras, Nijolė Kepežienė, Algimanto Kepeženo nuotr.

Namelyje prie Lietuvos Seimo rūmų badavo kauniečių Marija Garšvienė, buvo renkami parašai už Stasio Lozoraičio palikimą Lietuvos ambasadoriumi Washingtono. Viktoro Kapočiaus nuotr.

METINIS ROMOS KOLEGIJOS KREIPIMASIS

Mieli Kolegijos Geradariai,

Kartą per metus Šv. Tėvas kviečia viso pasaulio tikinčiuosius mielstis už pašaukimus. Ta intencija gegužės pradžioje meldėsi visa Katalikų Bažnyčia, bet ypač meldėmės mes, lietuviai, kad Viešpats kviestų daug ir gerų dvasinių ganytojų mūsų tautai, nes šiuo metu jų labiausiai reikia. Tėvynėje 50 metų trukęs sistemingas dvasinis genocidas skaudžiai palietė lietuvių sielą. Vakaruose jau eilę parapijų nebeturi savo kunigo. O ateitis dar tamsesnė. Pašaukimų klausimas mūsų tautai yra vienas opiausių.

Kolegija gali pasidžiaugti, kad du kunigai studentai iš Lietuvos, po dvejų metų studijų, jau šiemet grįžta darbui. Sekantiems mokslu metams ruošiamės priimti eilę jaunų kunigų, kurie specializuosis įvairiose bažnytinio mokslo srityse. Per trumpą laiką Lietuvos Bažnyčia turės Romoje paruoštų dvasinių vadovų seminarijoms, universitetams, jauniui, katechetikai, socialinės komunikacijos priemonėms, ten, kur labiausiai reikia.

Visi džiaugiamės šia įstaiga Romoje. Esame be galo dėkingi visiems Kolegijos geradariams, dvasininkams ir pasauliečiams, kurie ją išlaikė iki šios dienos savo nuolatine didesne ar mažesne auka. Esame labai dėkingi Amerikos Episkopato Rytų ir

Centro Europai pagelbėti specialiam šalpos komitetui, kuriam vadovauja kun. dr. Jurgis Šaraskas. Šis komitetas yra pasižadėjęs trejetą metų pagelbėti finansinškai ypač tų kraštų seminarijoms Romoje, kad jos paruoštų gerų dvasinių kadru.

Nors ir džiaugiamės dabartine padėtimi, esame tačiau nemažai susirūpinę Kolegijos ateitimi. Lietuvos Bažnyčia dar negreitai galės savo jėgomis siųsti studentus studijų į užsienį. Pačioje tėvynėje reikia statyti ir atstatyti bažnyčias, mokyklas, klebonijas, vienuolynus ir t. t. Visko trūksta. O akademiškai ir dvasiniai gerai paruoštų Vakaruose kunigų Lietuvai labai reikia. Šventasis Tėvas ir Jo pirmtakai mūsų įstaiagai visuomet rodė ypatingą dėmesį ir globą. Ji yra verta ir mūsų visų specialaus dėmesio.

Todėl šio laiško pagrindinis tikslas yra tas pats, kaip ir pernai:

1. **metinis maldos atsišaukimas.** Prisiminkite savo maldose pašaukimų klausimą ne vien šia proga, bet kasdien — pagal paties Kristaus patarimą: "Melskies tad Užvaizdui, kad siųstų daugiau darbininkų į savo vynuogyną".
2. **Metinis finansinis vėjus.** maloniai prašome atsiųsti savo paramą, nesvarbu kokia ji bebūtų. Kasmet visose vyskupijose yra daroma rinkliava už vietines seminarijas. Ši mūsų seminarija

Romoje šiuo metu yra mums, lietuviams, pati svarbiausia.

3. **Metinis naujų geradarių vėjus.** Pakvieskite kaimyną, savo giminę, draugą tapti mūsų geradariu ir atsiųskite mums jų vardą ir adresą. Būsime jums be galo dėkingi. Tokiu būdu pasitarnausite ir Lietuvos Bažnyčiai. Kolegijos geradaris nepadaro jokių įsipareigojimų. Jis yra įtraukiamas į šios įstaigos Geradarių sąrašą. Už visus geradarius ir jų intencijas mūsų Kolegijos dvasinė bendruomenė su didele padėka ir pagarba nuolat meldžiasi.

NAUJASIS ROMOS KATEKIZMAS

(atkelta iš 3 psl.)

esama kai kurių dviprasmiškų žodžių, o taip pat netikslumų, verčiant kai kurias Šventraščio vietas ir Bažnyčios Tėvų žodžius. Net kai kurie, Kristui taikomi sakiniai, atrodo per laisvai išversti: pavyzdžiui, skaitant Mato 25:40, sakiny, skambąs: "kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausių brolių, man padarėte", vertime tas pat sakiny skaitomas kiek kitaip: "kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mažiausių, kurie yra nariai mano šeimos, man padarėte".

Lietuviai praeityje, kaip ir kitos tautos, taip pat neapsiėjo be

IŠ LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS VEIKLOS

Kauno arkivyskupijos kurijoje gegužės 4 d. įvykusiame Lietuvos Vyskupų konferencijos posėdyje dalyvavo Vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Vincentas Sladkevičius, Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis, vyskupai Juozapas Preikšas, Juozapas Žemaitis, Juozapas Matulaitis, Antanas Vaičius, Vladislovas Michelevičius, Sigitas Tamkevičius ir konferencijos generalinis sekretorius mons. Vytautas Kazlauskas.

Lietuvos ganytojai išnagrinėjo Latvijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos įstatymą "Dėl religinių organizacijų turto su-

šia proga reiškiau Kolegijos vadovybės ir studentų nuosirdžią padėką visiems Kolegijos geradariams, privatiems (dvasininkams ir pasauliečiams) ir organizacijoms (Lietuvos Vyčiams, Šv. Kazimiero Gildai ir kt.) už nuolatinę paramą ir parodytą solidarumą. Jūsų medžiaginė parama mums yra kartu ir dvasinė bei moralinė.

Su pagarba ir dėkingumu, Kristuje
Prel. Alg. Bartkus, Rektorius

Čekius ir naujų geradarių rėmėjų vardus siūsti: Pontificio Collegio Lituano, c/o Mons. Alg. Bartkus, V. Casalmoferrato, 20, 00182 Roma — Italia.

Amerikoje, jei norite nurašyti nuo mokesčių: St. Casimir's Guild, c/o Mrs. Anna Wargo, 125 S. Morris St., St. Clair, PA 17970.

grąžinimo" ir nutarė pasiūlyti jį Lietuvos Respublikos Seimui kaip priimtina Lietuvos Katalikų Bažnyčiai.

Drauge nutarta kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę su prašymu leisti be mokesčio parapijos vardu perrašyti parapijos namus, sovietiniais laikais pastatytus fizinio asmens vardu. Kadangi sovietinė valdžia neleisdavo gyvenamųjų namų statyti parapijos vardu, kunigai juos statydavo savo vardu.

Kauno kunigų seminarijos rektorių kun. Algį Baniulį, SJ, Lietuvos Jėzuitų vadovybei perkeliant sielovados darbui į Klaipėdą, rektoriaus postą nutarta siūlyti šiuo metu studijas Romoje baigiančiam Artūriui Jėgėlaiviui. Vyskupų konferencija taip pat paskyrė naują seminarijos prefektą — kun. Zigmą Grinevičių, MIC. Dabar prefekto pareigas einantis kun. Romualdas Vėlavičius pereina dirbti į Telšių vyskupiją. Dėl sveikatos būklės nuo Teologijos filosofijos fakulteto dekanu pareigų atsisaikys kun. dr. V. Butkui, vyskupai svarstė galimas kandidatūras į jo postą.

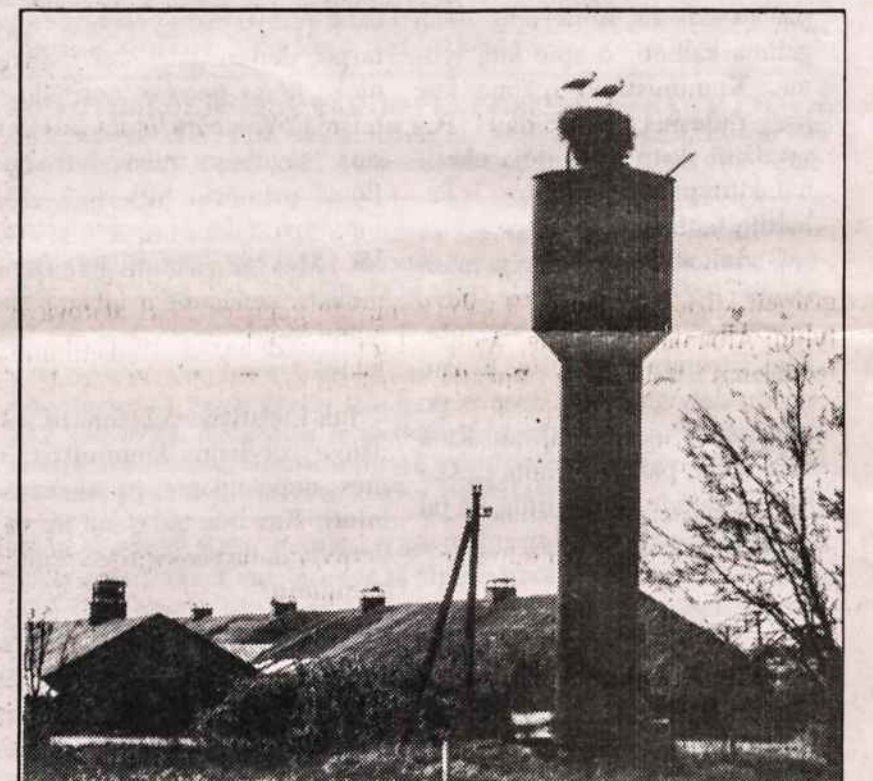
Šv. Tėvo apsilankymo Lietuvoje proga Vyskupų konferencija paskyrė Bažnyčios spaudos biuro grupę — kun. Aušvą Belicką, MIC, Kastantą Lukėną ir Gediminą Žuką. Drauge nuspręsta į pasirengimo popiežiaus vizitui darbus vasaros metu įtraukti kunigų seminarijų auklėtinius.

Popietiniame posėdyje, kuris įvyko Kauno kunigų seminarijos patalpose drauge su seminarijos vadovybe ir dėstytojais, buvo išsamiai aptarti šios mokslo įstaigos studijų ir dvasios formavimo klausimai. Rektorius kun. Algis Baniulis informavo apie seminarijos padėtį 1992/93 metų laikotarpiu. Šiuo metu Kauno kunigų seminarijoje mokosi 164 klierikai. Pasak rektoriaus, kai kuriems iš jų sunkokai sekasi studijuoti ar išsiugdyti būsimam kunigui reikalingas dvasines savybes.

Posėdžio dalyviai karštai diskutavo priemones, kurių reikėtų imtis, kad pagerėtų studijų ir kunigiško formavimo darbas. Kun. J. Ivanauskas siūlė gerai išstudijuoti encikliką "Pastores dabo vobis" ir pagal ją reformuoti seminariją. Kiti dėstytojai kelė mintį, kad daugiau kunigų reikėtų siųsti studijuoti teologijos į užsienį. Treti manė, kad po filosofijos studijų klierikams metus laiko reikėtų atlikti pastoracinę praktiką ir tikėtai tuomet leisti užbaigti studijas. Pasitarimo metu išryškėjo visų susirūpinimas Lietuvos Katalikų Bažnyčios ateitimi.

— Naują Lietuvos ir Lenkijos sienos perėjimo punktą Kalvarija-Budzisko numatoma atidaryti nuo liepos 1 d.

— 270 metrų varinio kabelio pavogta iš griežtai saugomos Ignalinos atominės elektrinės teritorijos.

Į lietuviškas sodybas sugrįžo gandrai. Viktoro Kapočiaus nuotr.

Lietuvos dienoraščio skeveldros

(atkelta iš 3 psl.)

Tuneliu, kurį Gunaras atrakino ir suėjęs paskui savęs užrakino, per penkių pakopų penkis aukštus artėjome į bokšto liftą. Aiškintoju pakvietė Lybertą Klimką, jį pristatydama kaip docentę, tik mano magnetofonas neužrašė, kokios mokslo šakos.

Jis kalbėjo apie etnografiją. Apie ornamentus, einančius per visą Lietuvos istoriją, perimamus vienos kartos iš kitos, ankstesnės. Apie dangaus skliautą mūsų ornamentuose, kuriuose žiūrėjimas Paukščių takas. Apie saulę ir mėnulį, jų simbolius įvairiais metų laikais. Žalčius (jeigu žaltį užmuši, saulė tris paras verks, nepatekės). Labai iškalbi kryžiaus viršūnė. Labai reikšmingi, svarbūs Čiurlionio kūrybos simboliai. Liaudies vestuvių simbolika, su obuolių, apynių sodais...

Kitame skyriuje — lietuvių darbo įrankiai. Lietuvių būta nekvailensnių už kitų tautų žmones. Įdomūs lietuvių matai. Pvz., lietuvių margai didesni už vokiečių margus, nes lietuviai nuo pusryčio iki pietų daugiau apardavo, didesnį žemės plotą pasisavindavo.

Gana. Rašausi iš magnetofono. Jis mane aplenkia, tad tik kas kelintą sakinį. Ilustracijai užteks. Turiu į juostą įrašęs visą gero pusvalandžio "seminarą". Į Klimkos pasakojimą tai vienas, tai kitas įsiterpdavom, kildavo trumpos diskusijos. Vėl jis tęsė, iki priartėjimo prie lifto.

Iš bokšto viršūnės atsivėrė pasakiški vaizdai. Pasakiški akiai, kuri gali kryptį kaitalioji, tą ar kitą pasirinkti. Miškai, kalvos, ežerėliai. Ypač aikštėjome mudu su Brone, nes abiem Kepežėnams tas bokštas gerai pažįstamas. Kiek nusivyliau nuotraukomis, nors išėjo labai geros. Vis tiek į nuotraukas žiūrėdamas neaikčiosi. Tik dabar atsiminiau su Alfredu ir jo žmona Vida lankyta Vilniaus Televizijos bokštą. Ten, jo restorane sėdėdami ir konjaką gerdami, per 46 minutes apsisukome 360 laipsnių. Visą matėm, daug ką nutraukėm, o nuotraukos taip nežavi, ir tiek.

Gunaras apgailestavo, kad negalime dienos šviejoje naudoti teleskopo. Kvietė kitą kartą apsilankyti ir naktį. Tik kažki kada tas "kitas kartas" bus?

Toje pačioje įkalnėje, netoli nuo bokšto, yra Kakarų gyvenamasis namas, tik jo išorės nefoto-

grafavau ir nebegaliu atkurti. Gunaras čia gyvena su žmona, mokytoja, ir gal 10-mečiu sūnumi. Pramogai turi sieninių laikrodžių kolekciją. Ant vienos sienos kabo pusmetrio ilgumo kryžius su Nukryžiuotoju, papuoštas gelsva šiaudų žvaigžde. Apie kryžių jis man kažką aiškino, bet neužsirašiau. Dar neišklausiau magnetofono juostos pabaigos, gal ten rasiu įrašytą.

Perskaičius Lovčiko rašinį, pasidarė nejuoku. Etnokosmologijos centrui visko trūksta, visko reikia. Būtume palikę nors simbolinę poros dešimčių dolerių aukelę, bent kitų paskatinimui. Bet abu minėti mokslininkai — džentelmenai nė žodžiu apie juos trūkumus neužsiminė, ir Centrą palikome tik žodžiais dėkodami.

Darau pažadą ar apžadą: jeigu dar kada nors gyvas Lietuvą lankysiu, pro Etnokosmologinį centrą nepravažiuosiu, jo neaplankeš!

Centrą palikome saulei prie laidos artėjant. Už keliolikos minučių įsukome į trijų plačių juostų kelią, beveik greitkelį Vilnius-Utena. Mes jau niekur, tik į Vilnių. Pakeliumi sutemo. Buvo išgyventa diena, viena pačių gražiausių, atmintiniausių visoje pusantrio mėnesio viešnagėje.

(Pabaiga)

AR PARSKRIS GANDRAI LIETUVON?

Nuo seno Lietuvos sodyboje aukščiausiam medyje isikūrusi gandrų pora reiškė, kad šiemet ir šeimyna sodyboje pagausės. Senoliai buvo gudrūs, jų pastebėjimai taiklūs.

Retai kada dabar Lietuvoje pamatysi virš sodybos ratu sukantį gandrą. Gal todėl ir Lietuvos demografinė padėtis tik problema pavadinoti būtų labai netelsinga. Tai nelaimė, krizė ir katastrofa, kuri užkelia Lietuvai vartus į ateitį, dėl kurios gyvieji taip kovoja šiandien.

Demografų duomenimis, pernai Lietuvoje gimusių skaičius lyginant su 1991 m. sumažėjo 2,6 tūkst. Iš viso per pokario dešimtmečius pernai gimstamumo rodiklis buvo vienas mažiausių — tik 14,3, skaičiuojant tūkstančiui gyventojų (1991 m. - 15,0). Šių metų sausloko mėnesiais Lietuvoje pirmą kartą po karo mirė daugiau negu gimė: lyginant su 1992 metų tuo pačiu laiku, gimusių sumažėjo apie 2 tūkst., mirusių padaugėjo 1 tūkst.

Šių metų pradžioje Lietuvoje gyveno 3 milijonai 751 tūkst. žmonių. Iš jų 1 milijonas 180 tūkst. (31%) kaime. Nuo 1960 m. gyventojų Lietuvoje padaugėjo beveik milijonu: 789 tūkst. - natūralus prieaugis ir 207 tūkst. - imigrantai iš buvusios Sovietų Sąjungos.

Gimstamumas Lietuvoje didžiausias ir stabilus buvo 1950-1960 metais - kasmet po 60-62 tūkstančių gyventojų. Vėliau ėmė mažėti.

Esant dabartiniams gimstamumo lygiui, Lietuvos moteris per savo gyvenimą vidutiniškai gali pagimdyti du vaikus. Tai vos užtikrins paprastą gyventojų reprodukciją - jų nei daugės, nei mažės.

Tačiau mirtingumas Lietuvoje nuo 1960 m. didėjo ir miestuose, ir kaimuose. Tūkstančiui gyventojų 1992 m. mieste mirė 8,6, kaime - 16,3.

1992 m., kaip ir ankstesniais metais, daugiau kaip pusė mirė nuo kraujo apytakos sistemos ligų. Antara mirties priežastis - piktybiniai augliai. Onkologinių įstaigų įskaitoje - daugiau kaip 40 tūkstančių vežiu sergančių ligonių.

Vidutinė gyvenimo trukmė Lietuvoje nuo 1988 m. pradėjo trumpėti: 1989 m. vyrų - 66,9 metų, moterų - 76,3 metų, 1992 m. vyrų - 65,1, moterų - 76,1. Darbingo amžiaus žmonių pernai Lietuvoje mirė 5% daugiau negu 1991 m.

Šeimų Lietuvoje yra 1 milijonas 25 tūkst. vienišų asmenų - 280 tūkst. 51% šeimų turi tik po vieną vaiką, po du - 40%, po tris - 7%.

Lietuvoje gyvena 800 tūkst. pensininkų, 200 tūkst. invalidų. Prognozuojama, kad po 2000-ųjų

metų Lietuvoje gyvens 1,3-1,7 milijono pensininkų. Kas šiandien ir rytoj dirbs Lietuvai?

Lietuvos ateitis, kaip ir visų valstybių, priklauso vaikams. Tačiau statistika apie vaikus irgi byloja liūdnas faktus: 8,154 vaikams nustatytas invalidumas, vien pernai invalidumas nustatytas 1,641 vaikui. Iš viso pernai dispanserinėje įskaitoje buvo įrašyti 132 tūkst. 543 vaikai.

Daugiausia užfiksuota nervų sistemos, jutimo organų ligų, epilepsijos atvejų. Pernai iš viso vaikų invalidų skaičiaus 36,2% buvo nervų sistemos, 24,6% psichikos, 19,4% su įgimtomis anomalijomis, 8,4% ausų ligų invalidų.

Sunku, bet reikia ieškoti priežasčių šiai liūdnai statistikai. O jos šiandien Lietuvoje kiekvienam lengvai matomos: neščios moterys negauna vitaminų, trūksta kūdikių ir vaikų maisto, jaunų šeimų mityba sutrikusi, jos išgyvena didelių ekonominių ir psichinių sukrėtimus, labai išaugo abortų skaičius.

Skaičiai leidžia daryti išvadą, kad gimstamumo mažėjimas susijęs su blogėjančia ekonomine padėtimi.

Šiandien dar gandrai aplanko Lietuvos sodybas. Ar jie sugrįš kitamet?

A. J.

PALANKŪS ATSLIEPIMAI APIE KUN. VALKAVIČIAUS VEIKALĄ

Netrukus jau bus metai, kai išėjo iš spaudos kun. Vinco Valkavičiaus pirmasis (iš trijų numatytų) tomas knygos apie lietuvių religinį gyvenimą Amerikos išseivijoje. Kaip sekasi šis projektas?

Iš 1,000 egzempliorių išsiųsta apie 100 spaudai paminėti ir parencizuoti ir stambesniems rėmėjams. Iki šiol apie 100 egz. parduota, o 800 egz. tebėra sandėlyje, bet nėra reikalo nusiminti. Užtrunka laiko, ligi visuomenė, ypač akademinė publika, atkreipia dėmesį. Bet jau keletas recenzijų pasirodė. Pvz., "Historical Journal of Massachusetts", Winter, 1993, rašo (p. 105), kad šis veikalas yra "very impressive book." Belgijos Louvain universiteto "Revue D'Histoire Ecclesiastique" sprendžia, kad "šis užsiėmimas tikrai yra pasišventimo darbas...", kuris pelno ne tik lietuviškos bendruomenės, bet ir visų Amerikos bažnyčių istorikų dėkingumą" (p. 595-96, vasaris 1992).

Bostono arkivyskupijos laikraštis "The Pilot" 1992 birž. 26 rašė, kad šis veikalas "is nothing less than encyclopedia. Volume 1, and the volumes that follow, are sure to become a standard reference source..." Prel. Juozo Prunskio ("Draugas", 1992.VI.3) ir Antano Musteikio ("Tėviškės žiburiai", 1992.XII. 8) recenzijos irgi teigiamos.

Pirmą tomą įsigijusių tarpe

yra 20 universitetų, įskaitant užsienyje — Vokietijos Berlyno univ., Škotijos Glasgow univ., Romos Gregorianiško pontifikalinio univ. Taip pat užsakė keletas seminarijų bibliotekų, vyskupijų archyvų ir eilė privačių asmenų. Laukiama užsakymų iš pačių lietuviškų parapijų ir didesniųjų miestų bibliotekų. Būtų gera, kad atsirastų aukotojų ir padovanotų leidingų savo kolonijų bibliotekoms ir taip pat Lietuvos bibliotekoms.

Baigiamas ir antrojo tomo ruošimas. Jame aprašoma vien tik Pensilvanijos 40 parapijų ir lietuvių pranciškietės. Papildomos medžiagos reiks įtraukti apie Nukryžiuotojo seseris ir keletą priedų, pvz., apie Katalikų Susivienijimą, kurio centras yra Wilkes-Barre. Bus ilgas vedamasis straipsnis, kaip ir pirmame tome, nes Pensilvanijos imigrantų gyvenimas žymiai skyrėsi nuo kitų lietuvių rytuose. Medžiaga irgi renkama apie protestantus lietuvius, kurie bus aprašyti trečiame tome.

V.V.

P.S. Pirmas tomas gaunamas pas autorių už \$89.50. Adresas: St. George Rectory, 36 St. George Ave., Norwood, MA 02062-4420. Jis labai pageidauja, kad Pensilvanijos lietuviai atsiųstų savo bažnyčių ir šventovių nuotraukų.

Vieniolika pranciškų novicų, kurie, atvykę iš Lietuvos ir pranciškų vienuolyne Kennebunkport, ME, atlikę noviciatą, birželio 4 d. padarė laikinuosius vienuolinius įžadus. Birželio 15 d. jie grįžta į Lietuvą, kur Kauno kunigų seminarijoje tęs mokslą. Pirmoje eilėje iš k.: Tėv. J. Gailiūsis, Tėv. Pr. Giedgaudas, viceprovinciolas, kuris priėmė įžadus, Tėv. R. DesRoches, Tėv. L. Andriekus, Tėv. G. Baltrušaitis; antroje eil. centre T. J. Bacevičius, novicų magistras, dešinėje Tėv. St. Paulauskas, vicemagistras. Kiti — novicai.

spalio mėn. numatytas ET ministrų suvažiavimas Vienoje. Lulumiere taip pat išvardino naujai priimtas ET nares, įskaitant ir Lietuvą.

Anksčiau Damušytė dalyvavo Nikaragvos sušauktame pasitarime dėl rudenį numatomos antrosios konferencijos naujai kylančiom demokratine valstybėm. Pirmoji konferencija buvo 1988 m. Filipinuose. Ten dalyvavo tik 15 valstybių. Dabar antroje konferencijoje Nikaragvoje numatoma kviesti 56 valstybes. Aptarta konferencijos apimtis, datos ir kviečiamųjų sąrašas.

— Misijos patarėjas Algimantas Gureckas gegužės 28 d. dalyvavo GA sesijoje, kurios metu Monako kunigaikštystė ir Eritrėja priimtos į JT. Lietuva buvo tarp abiejų valstybių priėmimo rezoliucijos rėmėjų. Gegužės 26 d. Gureckas dalyvavo UNITAR taikos išlaikymo forume, kur pranešimą apie Vokietijos vaidmenį taikos ir saugumo srityje padarė jos patarėjas politiniams reikalams Kurt-Otto Leonberger.

ST. PETERSBURG, FL

LARK moterų S-gos 76 kuopos priešvėlykinis pobūvis buvo kovo 25 d. Florida Power patalpose. Tėv. Steponas Ropolas, OFM, sukalbėjo maldą ir paaiškino gavenios reikšmę, rašytoja V. Vitkevičienė paskaitė du Krištaus kančios eilėraščius ir paaiškino vėlykinius papročius. Pirmininkė V. Laščiūnienė paskaitė du eilėraščius iš Marijos litanijos, o eilėraščiu "Vėlykų varpai" užbaigė programą ir pakvietė visus prie vaišių stalo. Į kuopą įstojo naujos narės: J. Bakšienė, A. Variakojienė, J. Šarūnienė ir E. Meilūnienė.

Su rašytoja Vanda Vaitkevičiene susipažinimas įvyko balandžio 18 d. po pietų Klubu salėje. Kultūrinių popiečių būrelis supažindino su mūsų apylinkėje gyvenančia rašytoja Vanda Frankiene-Vaitkevičiene. Jos kūryba skirta jaunimui. Išleista 8 knygos. Paskutinė knyga "Ąžuolo mirtis" parašyta suaugusiems. Šią knygą įdomiai aptarė Roma Degesenė. Žodį tarė ir pati rašytoja. Šiuo metu yra parašiusi dvi novelės iš pensininkų gyvenimo. Rašytojos minėjimą pravedė S. Salienė.

J. M.

IŠKILMĖS KENNEBUNKPORTO VIENUOLYNE

Birželio 4 d., penktadienį, Kennebunkporto vienuolyne buvo retos iškilmės: iš Lietuvos atvykė 11 naujokų, baigė savo naujokyną, davė pirmuosius įžadus. Iš New York dalyvavo Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, pranciškų viceprovinciolas, kuris, provinciolui Tėv. Placidui Bariui, OFM, išvykus į Lietuvą, jam čia ir atstovavo.

Taip pat buvo nuvykęs ir Tėv. dr. Leonardas Andriekus, Brooklyno vienuolyno viršininkas. Visi naujokai birželio 7 d. atvyko į Brooklyno vienuolyną ir čia praleido savaitę laiko, susipažindami su vienuolynu ir New Yorku. Į Kennebunkportą grįžta birželio 12 d., o į Lietuvą — birželio 15 d.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Lietuvos vyriausybė leido įsteigti Estijos draudimo bendrovės "Balti Kindlustusselts-bico" filialą Lietuvoje. Bendrovė įsikūrė 1990 m. ir buvo pirmoji nepriklausoma draudimo kompanija Baltijos valstybėse. Įmonė užsiims Lietuvoje visų rūšių draudimu, išskyrus gyvybės draudimą. Estija — trečioji valstybė po Vokietijos ir Rusijos, investuojanti į Lietuvos draudimo sistemą.

— Šiauliuose perlaidotas nežinomas partizanas, kurio palaikai surasti Šiaulių priemiestyje Aleksandrijoje, molio duobėse netoli plytinės. Jis buvo pašarvotas Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Mišių metu giedojo "Polifonijos" choras, dalyvavo buvę partizanai, kariai. Palaidotas į Ginkūnų kapines, kur, perlaidojimo organizatorių nuomone, turėtų būti ir nežinomo tremtinio kapas. Čia numatoma pastatyti paminklą — varpinę.

— "Valstybės žinios" pradėjo eiti vietoje iki šiol leistų "Lietuvos Respublikos Seimo ir Vyriausybės žinių". Naujajame laikraštyje bus skelbiami ne vien Lietuvos Respublikos įstatymai, Seimo ratifikuotos tarptautinės sutartys, Prezidento dekretai, vyriausybės nutarimai, bet ir Seimo priimti teisės aktai, Lietuvos banko, ministerijų departamentų ir Vyriausybės įstaigų bei kitų valstybės valdymo institucijų priimti teisės aktai. "Valstybės žinios" bus leidžiamos du kartus per savaitę.

— Vilniaus universiteto rektorato salėje gegužės 25 d. surengta konferencija įžymaus lietuvių istoriko prof. Zenono Ivinskio gimimo 85 metinėms paminėti.

Taip pat buvo nuvykęs ir Tėv. dr. Leonardas Andriekus, Brooklyno vienuolyno viršininkas.

— Lietuvos socialdemokratų partijos XVII suvažiavimas surengtas Vilniuje. Jame 138 delegatai atstovavo 580 narių. Dalyvavo svečių ir iš užsienio. Partijos pirmininku perrinktas Aloyzas Sakalas.

Rinkimai į Latvijos Seimą

Birželio 5-6 dienomis Latvijoje įvyko pirmieji laisvi rinkimai ir nepriklausomos Latvijos Seimą.

Buvęs Latvijos komunistų partijos lyderis Alfred Rubiks, dabar kalėjime laukiantis teismo už valstybės išdavimą, laimėjo pirmuosius laisvuosius rinkimus nepriklausomoje Latvijoje. Sekančią savaitę numatomas jo teismas. Rubiks kaltinamas tuo, kad aktyviai rėmė 1991 m. rugpjūčio mėnesį vykusį pučą Maskvoje.

Rubiks buvo vienas tarp penkių Lygių Teisių Partijos sarašo pavardžių. Kadangi partija laimėjo net septynias vietas Seime, tai vietą užsitikrino ir buvęs komunistų lyderis.

Vedančioji partija "Latvijos Keltis" laimėjo 36 vietas iš 100 galimų. Latvijos Keltis lyderis yra dabartinis prezidentas Anatolijs Gorbunovs.

Apie vieną trečiąją iš visų suaugusių 1.8 milijono Latvijos gyventojų neturėjo teisės balsuoti, kadangi jie nepriėmė Latvijos pilietybės.

Bendrai rinkimus laimėjo reformų siekiančios partijos (joms priskiriama ir Latvijos Keltis Partija), kurios surinko pakankamai balsu, kad, sudarius koalicinę vyriausybę, eitų pirmyn į laisvąją rinką.

IŠ VISUR

— Ambasadorius Stasys Lorzaitis priėmė kvietimą dalyvauti JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos ruošiamoje politinėje-visuomeninėje konferencijoje birželio 19-20 dienomis Southfield, MI. Konferencijos metu dalyviams ir Detroito lietuviams ruošiamoje vakarienių ambasadorius pasakys pagrindinę kalbą. Šios vakarienių metu sveikinimo žodį tars ir Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius.

— Kanadoje gegužės 15 d. posėdžiavo PLB, JAV LB ir Kanados LB pirmininkai ir PLB atstovas Lietuvoje. Aptarti artimesnio bendradarbiavimo klausimai, lešų telkimas Lietuvos Kancijos istorijai, konferencija Birštone, išseivijos dalyvavimas 1994 m. Lietuvoje įvyksiančioje Dainų-tautinių šokių šventėje.

— Rusijos lietuvių suvažiavimas sušauktas 1993 m. gegužės 8 d. Maskvoje. Įsteigta Rusijos Lietuvos Bendruomenė. Valdybos pirmininke išrinkta Nijolė Martyniuk.

— Politinėje-visuomeninėje konferencijoje, birželio 19-20 dienomis įvyksiančioje Southfield, MI, apie atstovaujama institucijų teikiama ideologinio pobūdžio paramą šių laikų Lietuvos žmogui kalbės kun. Antanas Saulaitis, SJ, "I Laisvę" fondo organizatorius ir pirm. dr. Kazys Ambrozaitis, APPLE organizacijos generalinė direktorė Vaiva Vėbraičytė-Gustienė, Lietuvos Skautų Sąjungos tarybos pirm. Sigita Miknaitis ir Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Polikaitis.

— Edmundas Jakaitis, gyvenęs Warrington, PA, gegužės 29 d. nuvyko į Lietuvą. Besilankydamas Kaune, birželio 3 d., ketvirtadienį, 12 val. jis staiga mirė, ištiktas širdies smūgio. Laidoti parvežamas į Philadelphia, kur liko jo dvi dukros Izabelė ir Carmen. Buvo kilęs iš Palangos. Mėgo fotografuoti ir buvo mažų objektų fotomenininkas. Taip pat buvo žurnalistas.

— Į Baltijos Institutą, esantį Stockholme, kaip gegužės 24 d. pranešė Švedijos radijas, buvo infiltruota KGB agentų, kurie kontroliavo jo veiklą. Šis institutas, įkurtas 1970 m. ir finansuojamas Švedijos vyriausybės, subūrė tuometinių Estijos, Latvijos ir Lietuvos sovietinių respublikų mokslininkus, siekdamas paskatinti Baltijos šalių kalbą bei kultūros tyrimus Švedijoje.

— Į Lietuvą vykstantieji užsienio piliečiai už paprastą įvažiavimo vizą, gaunamą Lietuvos konsulatuose, mokės \$20, o už tokią pat vizą, gaunamą Lietuvos pasienyje — \$30.

— Dr. Rimas ir Gabija Petrauskai, metus laiko dirbę Lietuvoje, birželio 13 d., sekmdienį, 11 val. ryto Toronte, Priskelimo lietuvių parapijos parodų salėje kalbės tema: "Išseivija ir Lietuva". Po pranešimų — klausimai ir diskusijos. Pranešimą rengia Toronto LB apylinkės valdyba.

— Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė, rengiama JAV LB Švietimo tarybos, įvyks rugpjūčio 15-22 dienomis Dainavos stovyklavietėje. Registraciją tvarko Vida Brazaitytė, telef. 708 598-8331.

KAS NAUJO JUNGGINĖSE TAUTOSE

— Ambasadorius Anicetas Simutis birželio mėnesį pirmininkauja Rytų Europos valstybių grupei, kuriai priklauso 19 valstybių: Albanija, Armėnija, Azerbaidžianas, Baltarusija, Bosnija ir Hercegovina, Bulgarija, Jugoslavija, Kroatija, Čekija, Gruzija, Latvija, Lietuva, Moldova, Lenkija, Rumunija, Rusijos Federacija, Slovakija, Ukraina ir Vengrija.

Ambasadorius Simutis pareigas perėmė tų valstybių ambasadorių bendruose pietuose, kuriuos Jungtinėse Tautose surengė gegužės 27 d. tą mėnesį ejęs grupės pirmininko pareigas Latvijos ambasadorius Aivars Baumanis.

Dabartinės — 47-osios JT Generalinės Asamblėjos sesijos pirmininkas Stojan Ganjev liepos pradžioje ketina lankyti Baltijos valstybėse. Lietuvos užsienio reikalų ministro Gylio kvietimą atvykti į Lietuvą perdavė Lietuvos ambasadorius Anicetas Simutis gegužės 26 d. Pirmininko suruošiose diskusijose Genera-

linės Asamblėjos veiklai pagyvin-ti.

— Misijos patarėja Gintė Damušytė gegužės 27 d. atstovavo Lietuvos delegacijai susitikime su Europos Tarybos Generaline sekretore Catherine Lalumiere. Austrijos Misijos surengtame brifinge Europos Tarybos narėms Jungtinėse Tautose Lalumiere nušvietė savo diskusijas su JT Generaliniu sekretoriumi Boutros-Ghali dėl ET ir JT gaudesnio bendradarbiavimo.

Boutros-Ghali stipriai remia regioninių organizacijų aktyvesnį vaidmenį JT procesuose, ypač preventyvinės diplomatijos srityje. Lalumiere papasakojo apie ET pastangas šioje srityje siunčiant konflikto sprendimų misijas į įvairius Europos kraštus, teikiant konsultacijas konstituciniais ir kitais teisiniais klausimais.

Pasak Lalumiere, ET norėtų turėti savo atstovybę JT-ose ir Washington, tačiau tam neturi sąlygų. Pranešė, kad 1993 m.

Kitus darbus atliko: R. Brazauskaitė, D. Virbašienė, Ann Walinsky, T. Miliauskaitė, Vivian Rodger, J. Miliauskienė.

Šv. Kazimiero parapijos moterys susiorganizavo šių metų pradžioje, norėdamos padėti parapijai greičiau užbaigti visus remonto darbus. Prieš Šv. Velykas suruošė įvairiausių kepinų ir kugelių išpardavimą, pasekmės buvo pasigėrėtinos.

Rengėjos dėkingos Maironio Parko pirmininkui Kaziuvi Adomavičiui ir visai vadovybei už salę ir visas dovanėles.

Pamaldos

Gegužės mėnesį Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje kiekvieną rytą po lietuviškų mišių vyko gegužinės pamaldos Marijos garbei.

Birželio mėnesį tokia pat tvarka kiekvieną rytą — švenčiausios Jėzaus Širdies garbei skirtos birželio pamaldos.

WORCESTER, MA

Koncertas ir pietūs parapijos naudai

Gegužės 16 d. Šv. Kazimiero parapijos moterys Maironio Parke surengė koncertą ir pietus parapijos finansams. Susirinkusiuosius pasveikino T. Adomavičienė. Programai vadovavo B. Miliauskaitė-Harris. Maldą prieš pietus sukalbėjo kleb. kun. V. Parulis, MIC.

Solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akomponuojant Olgai Keršytei, padainavo lietuvių ir tarptautinių kompozitorių kūrinių.

Moterys, ruošdamos šį koncertą ir pietus, idėjo daug darbo. Pietus paruošė: A. Garsienė — vyr. šeiminkė, A. Brantienė, I. Juodaitienė, R. Valinskienė, R. Šteinienė, V. Ramonienė. Prie stalų patarnavo: I. Markevičienė, A. Degutienė, A. Jankūnaitė, N. Pranskevičienė, D. Zaleskaitė, I. Parulienė.

GAUSINGA SPORTO ŠVENTĖ

JAV ir Kanados lietuvių 43-ioji sporto šventė vyko gegužės 28-31 dienomis New Yorke. Dalyvavo apie 300 sportininkų. Didžiausia grupė buvo iš New Yorke. Komandos atvyko ir iš Chicagos, Los Angeles, Hamiltono, Toronto, Bostono, Detroito. Pavienių žaidėjų buvo ir iš kitų miestų. Pasigedome Clevelando sportininkų, kurie praityje turėjo stiprius vienetus.

Krepšinis buvo pagrindinė šios šventės sporto šaka. Dalyvavo 21 krepšinio komanda, iš jų net 5 buvo iš New Yorke. Ir ne tik skaičiumi, bet ir žaidimo lygiu New Yorke sportininkai praeitį oponentus. Pagrindinį prizą — A klasės čempionatą

laimėjo NY Lietuvių Atletų Klubas, baigminėse rungtynėse nugalėjęs Detroito "Kovą" 106:80 santykiu. Taip pat ir B klasėje newyorkiečiai paėmė pirmą vietą, baigminėse rungtynėse nugalėję Hamiltono "Kovą" 84:72. Jaunių B klasėje pirmą vietą paėmė Hamiltono "Kovas", nugalėjęs Chicagos Lituanicą 48:44.

Naujiena šioje šventėje buvo moterų krepšinis. Baigminėse rungtynėse Hamiltono "Kovas" nugalėjo Toronto "Aušrą" 40:38.

Tinklinis šioje šventėje buvo silpnokai atstovaujamas. Dalyvavo tik 8 komandos. Vyrų klasėje baigminėse rungtynėse Los Angeles "Banga" nugalėjo Bo-

stono "Grandį" 15:9, 15:1; 15:8. Moterų klasėje tinklinį baigminėse rungtynėse laimėjo Chicago "Neris", nugalėjusi NY LAK 14:16, 15:12, 15:1.

Krepšinio ir tinklinio rungtynės vyko erdviuose patalpose ir jaukioje aplinkoje Long Island. Pagrindinė žaidynių vieta — Lutheran High School pastatai yra miškuose paskendę. Netoli aikščių keliuose viešbučiuose buvo apsigyvenę suvažiuosieji sportininkai.

Stalo tenisas ir šachmatų turnyras vyko Kultūros Židinyje. Stalo tenise vyrų klasėje pirmą vietą iškovojo Darius Laužadis, iš NJ, antrą vietą — Raimundas Gauba, iš NY. Senjorų klasėje (virš 50) pirmą vietą paėmė Edmondas Adomaitis, iš NY. Moterų klasėje pirmą vietą laimėjo Sonata Petravičiūtė, antrą vietą — Rasa Petraitytė, abi iš NY.

Lauko tenise dalyvavo tik 8 žaidėjai. Pirmą vietą paėmė Darius Ivaška, iš Bostono, baigminėse rungtynėse nugalėjęs Rolandą Grybauską, iš NY. Vyrų dvejetė laimėjo D. Ivaška ir Algis Kezys prieš tėvo-sūnaus dvejetą — Rolandą ir Vytautą Grybauskus.

Šachmatų šakoje pirmą vietą paėmė Arūnas Simonaitis, iš NY, antrą — Vytautas Nasvytis, iš Clevelando, trečią — Edvardas Staknys, iš NY.

Čia pateikti duomenys yra neoficialūs. Reikia tikėtis, kad sportinėje spaudoje informacija bus papildyta ir — kur reikia — patikslinta.

Ši šventė pasižymėjo gerai organizuotais pasilinksminimais, kurių buvo net keturi. Pažymėtinas išradingas ir gerai pavykęs renginys — kelionė laivu aplink Manhattaną. Joje dalyvavo apie 300 žmonių, beveik visi sporti-

(nukelta į 8 psl.)

JUNO BEACH, FL

Paskutinės žiemos sezono pamaldos įvyko gegužės 16 d. Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje. Giedojo "Dainos" choras, taip pat užbaigęs sezono darbą. Kun. V. Pikturna išvyko į Brooklyną. Po vasaros atostogų kitos pamaldos bus spalio 31 d.

Pabendravimo pietūs Piccadilly restorane bus ir vasaros metu kiekvieno mėnesio antrą antradienį.

LB apylinkės valdyba, išrinkta balandžio 5 d., savo posėdyje balandžio 27 d. pasiskirstė pareigomis: pirmininkas dr. Vytautas Majauskas, vicepirmininkė Alice Solienė, sekretorė Danutė Volodkienė, išdininkas Marius Sodonis, narys J. Štaras. Į valdybą kooptuotas Jonas Garla, buvęs pirmininkas Algis Augūnas savaime dalyvauja valdybos veikloje.

Aušros Vartų lietuvių parapijos salėje, New York, NY, kovo 20 d. meno parodoje su savo kūriniais dalyvavo 13 menininkų. Štai jų dalis. Iš k.: Agis Salpukas, Auksė Trojėnas, Algis Norvila, Helen Matthews, Laima Drobavičius. Dalios Bulvičiūtės nuotr.

Momentas iš krepšinio žaidynių. New Yorke A komanda žaidžia prieš Detroito Kovą. Kamuolį į krepšį meta Ričardas Šimkus, A komandos žaidėjas. Liudo Tamošaičio nuotrauka.

ANGLIŠKA KNYGA
"LITHUANIA 700 YEARS"
yra geriausia dovana
Jūsų amerikiečiams draugams, pažįstamiems ir giminėms. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija.

Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knyga redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. Įvadą parašė Raphael Sealey, Dept. of History, University of California, Berkeley, CA.

R a š o:
Jonas Puzinas: *The Origins of the Lithuanian Nation*. (1. Early Theories of Lithuanian Origins. 2. The Origins of the Lithuanians in the Light of Linguistics. 3. The Prehistory of the Lithuanians. 4. Lithuanians and their Kinsmen in the First Millenium A.D. and in Early Historical Times.)

Juozas Jakštas: *The Rise of the Lithuanian Nation*. (1. Beginning of the State. 2. The Development of Lithuania's Grand Duchy. 3. Crisis of the State and Union with Poland. 4. The Beginning of the Republic of the Nobility. 5. The Commonwealth of the Gentry. 6. Disintegration of the Commonwealth. 7. Lithuania in the First Half of the 19th Century. 8. The Battle to retain the Lithuanian Free Press and National Rebirth.)

Dr. Albertas Gerutis: *Independent Lithuania*. It covers Lithuania's political and cultural life starting with the Declaration of Independence in 1918 and ends with the Soviet Occupation in 1940.

Dr. Albertas Gerutis: *Occupied Lithuania*. This article is divided into many parts, i.e.: The Stalin-Hitler Pact; The Moscow Ultimatum and Occupation of Lithuania; Arrests and Mass Deportations; Lithuania under Nazi Occupation; The Collapse of Nazi Germany; Second Soviet Occupation and other.

Algirdas Budreckis: *Lithuanian Resistance, 1940-1952*. (1. The First Resistance, 1940-1941. It includes The Formation of the Lithuanian Activist Front, the Revolt in Kaunas, Its Intensity and Consequences, etc. 2. Resistance to the Nazi Occupation, 1941-1944. The Underground Press, Resistance by the Intellectuals; Establishment of the Supreme Committee, etc. 3. The Partizan War, 1944-1952, etc.)

Algirdas Budreckis: *Liberation Attempts from Abroad*. (An Idealistic Crusade, 1940-1945; The Struggle based on Western Help, 1945-1956. The struggle based on Lithuanian Resources, 1956-1966. The Protracted Siege.)

Stasys Lozoraitis: *The Prospects for Lithuanian Liberation*. Included are: Bibliography; Index; About the Authors.

Čia trumpas straipsnių turinys angliškai, kad Jūs galėtumėte sudominti šia knyga apie Lietuvą savo draugus ar gimines, nemonkančius lietuviškai.

Knyga kietais viršeliais, graži spalvotu aplanku, 458 psl. Kaina 25 dol. su persiuntimu. Gaunama rašant:

DARBININKAS

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

PASKUTINIS EXPRESS
KONTEINERIS Į LIETUVĄ
PRIEŠ VASAROS PERTRAUKĄ
Birželio 16, 1993

TIESIOGIAI IŠ BOSTONO!

Kaip ir anksčiau, paketus paimsime iš šių miestų:
WORCESTER, LOWELL, PROVIDENCE,
KENNEBUNKPORT, BROCKTON, PUTNAM.

Informacijos teiraukitės Tel: (617) 269-4455

VILTIS PARCEL SERVICE

368 W. Broadway

S. Boston, MA 02127

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO

atlanta IMPORT EXPORT

Trumpiausias kelias į Lietuvą

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SIUNTINIAI PRISTATOMI Į NAMUS

NEW YORKE, KREIPKITE IŠ MŪSŲ ATSTOVA

TEL. (718) 441-4414

85 - 17 101 ST.

Richmond Hill, NY 11418

IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.

1-800-775-SEND

IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

UNIONTOURS

Kelionės į Pabaltijį

LIETUVA '93

Specialūs patarnavimai:

- ☐ pigesni lėktuvo bilietai
- ☐ susirinkimai, suvažiavimai
- ☐ viešbučiai Vilniuje ir kituose miestuose

Aplankykite tėvyne:

- ☐ individualios ir biznio kelionės
- ☐ įvairios grupinės kelionės

1 - 800 - 451 - 9511

Isteigta 1931

UNIONTOURS

79 Madison Ave., New York, N.Y. 10016

Tel: 212 - 683 - 9500

Fax: 212 - 683 - 9511

FINNAIR

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

DARBININKO SKAITYTOJAM

Skaitytojams palengvinti išlūsti prenumeratą dedamas šis įremitas lapelis. Prašome jį išsikirpti, užpildyti ir drauge su čekliu pasiųsti adresu:

DARBININKAS

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

- ☐ Prašau pratęsti prenumeratą 1993 metams \$30.00
- ☐ Atsilyginu už 1992 metus \$20.00
- ☐ Atsilyginu už 1991 metus \$20.00

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Sluocniu už prenumeratą ..... \$.....

Už kalendorių ..... \$.....

Aukojų spaudai stiprinti ..... \$.....

Viso \$.....

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.

77 - 01 JAMAICA AVENUE

(Cor. 77th Street)

Woodhaven, N. Y. 11421

WE DELIVER

Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinų dainų, jei įsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.

(Persiuntimui pridėti 2 dol.)

Dėl užsakymų skambinti Darbininko administracijai

9 val. - 4 val. p. p.

tel. 718 827-1351

arba rašyti:

Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiuntę metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiu stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 35 dol.: Aldona Jonynas, Las Vegas, NV.

Po 30 dol.: Roma Kraujalienė, Farmingdale, NY.

Po 25.65 dol.: E. Petrikas, Massapequa Park, NY.

Po 25 dol.: A. Kavaliunas, Cleveland, OH.

Po 20 dol.: P. Šlapelis, Anaheim, CA; Dalia Augūnienė, Jupiter, FL; J. Zukas, Baltimore, MD; D. Svenciuonas, Elizabeth, NJ; B. Rutkunas, Bayville, NY; Aldona Kepalaitė, New York, NY; W. Sidas, Richmond Hill, NY; E. Skobelka, Richmond Hill, NY; J. Zilionis, Cleveland, OH; Kun. B. S. Danis, Dunmore, PA; Antanina Blgenis, Philadelphia, PA; A. Vilgosas, Philadelphia, PA.

Po 10 dol.: V. Adomaitis, Sun

City, AZ; K. Januta, Los Angeles, CA; J. Kojelis, Santa Monica, CA; Jadvyga Dapkienė, Hartford, CT; J. Kantanavičius, Lakeland, FL; E. Trečiokas, Riviera Beach, FL; S. Bakutis, St. Petersburg, FL; A. K. Gruzdis, St. Petersburg Beach, FL; T. Bauza, Hayden, ID; J. Vidunas, Auburn, MA; S. Zikas, Melrose, MA; Stanislava Cibas, Milton, MA; H. Ulrichas, Worcester, MA; Susan Maske, Center Harbor, NH; A. Jarmas, Clark, NJ; A. Lingis, Great Neck, NY; Živilė Jurienė, Richmond Hill, NY; I. Povilavičius, Yonkers, NY; V. Palunas, Akron, OH; Susan Milašius, Cleveland, OH; Valdona Gavner, Doylestown, PA; A. Cepulis, Philadelphia, PA; Marta Savinis, Houston, TX.

Po 9 dol.: Janina Čikotienė, Alexandria, VA.

Po 8 dol.: J. Vazbys, Mahwah, NJ.

Po 5 dol.: Ona Vismontaitė, Hartford, CT; D. L. Grajauskas,

Simsbury, CT; J. Švedas, St. Petersburg Beach, FL; Vanda Jautokas, Chicago, IL; T. Aleksonis, N. Falmouth, MA; J. P. Kairys, Marion, MA; V. Jomantas, Redford, MI; Joana Mankus, Binghamton, NY; Laima Jankauskaitė, Brooklyn, NY; Sofija Plechavičius, Dobbs Ferry, NY; I. Kazlauskas, Great Neck, NY; R. N. Reventas, Millwood, NY; Josephina Senken, Woodhaven, NY; M. Pakstys, Great Falls, VA.

Po 1 dol.: Ona Belvertaitė, Chicago, IL; Anna E. Axtin, Lawrence, MA.

Kiekviena auka yra didelė pagalba Darbininkui. Laikraščio atelitis priklausau nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratorių nebūtu galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.
Darbininko Administracija

"Lietuvos Vaikų Globos" Bostono atstovas Antanas Kulbis perduoda vitaminus ir medikamentus našlaičių namų atstovei sausio mėn. Vilniuje. A. Kulbio nuotr.

JUNGTINĖS JĖGOMIS IŠGELBĖJO MERGYTĖS IŠ LIETUVOS GYVYBĖ

Lankydamasis su Bostono "Lietuvos Vaikų Globos" organizacijos misija sausio - vasario mėn. Lietuvoje, dr. Martin J. Dunn konsultavo žavią 5 metų mergytę, Ligita Nasickaitę, kuri buvo gimusi be didžiosios apatinio žandikaulio dalies. Dėl to mergaitė negalėjo normaliai kvėpuoti, neatgaudama kvapo dusdavo iki pamėlynavimo nuo deguonies trūkumo. Ji taip pat negalėjo gerai kramtyti ir nuryti maistą. Mergaitės būklė buvo labai rimta ir reikalavo neatidėlio-

tinos, sudėtingos operacijos, kurios Lietuvoje šiuo metu neįmanoma atlikti. Be operacijos Ligitai grėsė mirtis. Dr. Dunn ryžosi atgabenti ją Amerikon ir operuoti.

Ir štai balandžio 21 d. šveicarų linijos lėktuvas atskraidino Ligita ir jos mamą Reginą Nasickienę į Bostoną. Logano aerouoste jas pasitiko globėjų šeima — Nancy ir Henrikas Čepai iš Reading, MA, ir dr. Dunn, pasirengęs kruopščiai iširti ir operuoti mažąją pacientę.

Po apžiūros ir ištyrimo, balandžio 26 d. Franciscan Children's Hospital & Rehabilitation Center Bostone Ligita padaryta operacija, trukusi arti 10 valandų. Operacijos metu buvo išimti dviejų Likitos šonkaulių fragmentai, iš kurių suformuoti ir pritvirtinti trūkstantieji apatiniai žandikauliai.

Tuo po operacijos mergaitės kvėpavimas visai atsistatė, deguonies kiekis jos kraujyje siekė šimtą procentų. Dr. Dunn, vadovavęs medikų būreliui, ir anesteziologas dr. Charles Kendrick pasiliko tą naktį budėti prie ligonės, pasiryžę skubiai teikti pagalbą, jei mergaitės padėtis pablogėtų. Nuo Ligitos lovos nė valandėlei neatsitraukė jos mama ir Nancy Čepas. Viskas įvyko sėkmingai, ir po penkių dienų Ligita su mama laimingos grįžo į Čepų namus.

Neseniai Ligita buvo išimtos sutvirtinimo vielos ir padaryta nedidelė smakro kosmetinė operacija. Dabar ji galės ne tik gerai kvėpuoti, bet ir valgyti. Dr. Dunn, jam asistavę gydytojai medicinos seserys, kaip ir pati ligoninė, jos personalas, nepamokamai suteikė visą gydymą ir pa-

slaugas. Žymus Lietuvos krepšininkas Šarūnas Marčiulionis finansavo kelionę, gražinusią mergaitę gyvenimą, o jos motinai — sveiką dukterį.

Ligita yra viena iš trijų vaikų Nasickų šeimoje. Jos mama ir tėtis statybos inžinieriai. Ji labai pasiilgo tėvelio ir brolių, ypač mažylio Poviliuko, kuriam dar tik 9 mėnesiai.

Pasibaigus gydymui, birželio pradžioje visi šeimos nariai vėl bus kartu. O iki sugrįžimo į Lietuvą Ligita kasdien turi ragauti iki šiol nepažinto amerikietiško maisto, sužinoti, kiek rūšių ledų ir saldumynų, kurių tiek daug parūpina dėmesingi šeimnininkai Henrikas ir Nancy Čepai.

Ligita jau moka keletą žodžių ir angliškai, kuriuos vartoja žaidama su savo naujais draugais. Po išsamių reportažų televizijoje ABC, NBC, CBS laidose ir straipsnių "The Boston Globe" apie ją, Ligita gauna daug laiškų ir sveikinimų iš nepažįstamų amerikiečių, todėl nori išmokyti angliškai skaityti ir rašyti. O sveikstančios Ligitos šypsena — didžiausia dovana visiems, kas prisidėjo prie jos gyvybės išgelbėjimo.

Liuda Žiaugrienė

Ligita Nasickaitė, 5 metų amžiaus (centre), su mama Regina Nasickiene (dešinėje) bei globėjais Nancy ir Henriku Čepais po sėkmingos operacijos. Liudos Žiaugrienės nuotr.

PADĖKA

Š. m. balandžio 26 d. Franciscan Children's ligoninėje Bostone mano dukrai Ligita Nasickaitėi buvo sėkmingai atlikta sudėtinga apatinio žandikaulio operacija.

Pirmiausia nuoširdžiausius padėkos žodžius norėčiau tarti daktarui Martin J. Dunn. Sunku žodžiais išreikšti dėkingumą ir jausmą motinos, kurios dukrą jis grąžino gyvenimui. Tai šis žmogus suteikė Ligitai teisę gyventi, džiaugtis ir mylėti. Ilgam išlikęs jaudinantis džiaugsmas, kai pirmą naktį po operacijos Ligita išmiegojama ramiai, tyliai, be jokio dusimo.

Norėčiau paminėti ir kitus medikus, padėjusius dr. Dunn sunkiame darbe. Tai Paul Tesone, Neil Feins, Catherine Miller, Charles Kendrick ir dėmesingas Franciscan ligoninės personalas. Labai ačiū Jums visiems.

Nuoširdžiausią dėkingumą norėčiau išreikšti Bostono "Lietuvos Vaikų Globos" organizacijai. Visų Lietuvos motinų ir vaikų vardu dėkoju jums, suteikusiems galimybę tokiam garbiam žmogui, dr. M. Dunn, atvykti į Lietuvą ir padėti šimtams Lietuvos vaikų. Labai daug vaikų dar laukia ir tikisi Jo pagalbos.

Regina Nasickienė

Šimėnas, J. Baltrušėnas, V. Banevičius, B. Povilavičius, W. Žukas;

Po \$10 — K. Bačanskas, E. Bubnys, A. Kleponis, K. Šidlauskas, J. Kačinskis, B. Kuodienė, J. Zilinsky, J. Plikšnys, H. Čepas, A. Neviera, J. Lapšys, B. Markeliūnas, R. Beder, G. Razvad, E. Prusik, P. Sluskonis, F. Civilikas, J. Kontautas, B. Šakenienė, S. Contons, V. Starinskas, M. Mickevich, H.

Carlin, V. Durickas, V. Vaičiūriūnė, A. Bizinkauskas, A. Petrulis, J. Stankus, K. Nenortas, A. Strazdas, W. Žiziūnas, V. Žiaugra;

Po \$5 — A. Gorski, L. Švelnis, J. Rutkauskas, V. Vaitul;

Po \$3 — L. Rutkauskas. Visiems aukotojams dėkinga Balfu skyriaus valdyba, pirm. kun. A. Baltrušėnas, išd. F. Kontautas.

L. Ž.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Liepos 1 d. bus atidarytas naujas Lietuvos-Lenkijos sienos perėjimo punktas Kalvarija-Budzisko.

— Lietuvos ir Lenkijos tikinčiųjų susitikimas, skirtas būsiamam popiežiaus Jono Pauliaus II vizitui į Lietuvą, įvyko Seinų bazilikoje. Susitikime dalyvavo Lietuvos vyskupai, Lenkijos katalikų Bažnyčios primas kardinolas Jozefas Glemp, Suvalkų vadovijos lietuviai, Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Dainius Jonevičius.

— Pavogta nuo Lietuvos žinių agentūros Elta stogo Vilniuje palydovinio (satelitinio) ryšio antena, skirta tik agentūrų žinioms. Iš kelių antenų vagys pasirinko

kompaktiškesnę. Antena yra Prancūzijos žinių agentūros "France-Presse" nuosavybė.

— Į Klaipėdos jūrų uostą gegužės 24 d. su neoficialiu draugišku vizitu atplaukė Prancūzijos karo laivas "Lieutenant de Vaisseau Lavallee". Pagal planą Baltijos jūroje vyko Lietuvos ir Prancūzijos karo laivų bendri pratimai.

— Triskart per savaitę nuo birželio 1 d. pradėjo skraidyti lėktuvas AN-2 iš Suvalkų į Klaipėdą. Skraidina 12 keleivių ir 650 kg bagažą. Tai jau trečias maršrutas iš Suvalkų į Lietuvą. Lėktuvai jau keletą mėnesių skraido į Vilnių ir Kauną.

Dr. Paulius Bizinkauskas. Kairėje žmona Kristina, o dešinėje motina Veronika. V. Senutos nuotr.

BROCKTON, MA

Naujas medicinos daktaras

Gegužės 16 d. Bostono Universitete gavo medicinos daktaro laipsnį Povilas Bizinkauskas. Jis yra dr. Petro Bizinkausko ir Veronikos Ivanauskaitės sūnus.

Koks būtų buvęs tėvui džiaugsmas matyti sūnų medicinos daktarą! Tėvas, gyvas būdamas, daug dirbo savo profesijoje ir visuomenėje ir labai troško ir stengėsi, bet taip jau Dievo buvo lemta, kad jis prieš trejus metus mirė nuo širdies smūgio, nesulaukęs tos laimingos dienos ir savo pensijos. Jis profesoriavo Bridgewater State College.

Visa Bizinkauskų šeima, giminės ir kaimynai džiaugiasi nauju daktaru ir linki geriausios sėkmės. Jo pasveikinti buvo susirinkę daug giminių ir pažįstamų bei kaimynų. Jei tiek būtų pacientų per vieną dieną!

Dr. Bizinkauskas pradžioje dirbs University of Massachusetts ligoninėje, Worcester, MA, kaip patologas.

Vargonų rečitalis

Gegužės 16 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje įvyko vargonų rečitalis, kurį atliko pagarsėjęs vargonų virtuozas Robert Love.

Love atliko A. G. Colburn, G. Verdi (iš "Aidos"), A. Campra, F. Schubert ("Ave Maria"), G. Handel (iš "Xerxes"), C. Gounod (iš "Fausto"), W. A. Mozart (iš "Don Giovanni") ir kitų kompozitorių kūrinių.

Rečitalis buvo atliktas su nepaprastu įsijautimu ir technika; buvo išvystyti visų dūdų stebėtinai garsai. Vargonai turi 1772 dūdas!

Į rečitalį buvo atsilankę nemaža klausytojų. Tai jau antras rečitalis šiais jubiliejiniais metais. Gautas aukos paskirtos Lietuvos vaikų pagalbos fondui.

Vaclovas Senuta

Balfu vajas

Balfu vajas metu suaukoto \$2,443. Centro valdybai Chicagoje pasiūsta \$2,000 ir \$60 už nario mokestį. \$475.66 palikta "Taupoje", Balfu sąskaitoje.

Bostone ir apylinkėse Balfu aukoje:

Po \$100 — S. Cibas, M. Valatka, I. Vileniškis, kun. A. Baltrušėnas, Immac. Conc. Lithuanian R.C.A.B.;

Po \$75 — J. Rasys;

Po \$50 — Kun. A. Janiūnas, C. Pechulis, E. Mikalonis, O. Vileniškienė, I. Ulpa, J. Lešėniskienė, A. Andriūšienė, A. Saparnis;

Po \$30 — B. Paliulis, B. Mikonis;

Po \$25 — T. Bogušas, W. Tamulewicz, G. Čepas, S. Kazlauskas, T. Aleksonis, J. Girnius, J. Vasys, F. Selinas, A. Starinskienė, I. Galinienė, J. Dabrila, J. Špakevičius, A. Šležas, S. Saulėnas, A. Januška, A. Kazak, A. Astravas, F. Kontautas, S. Cibišienė, S. Morris, J. Casper, E. Šidlauskas, J. Švelnis, P. Račkauskas, J. Janus;

Po \$20 — A. Zakovsky, P. Slinger, D. Balta, I. Ulpa, J. White, S. Liepa, C. Mickūnas, E. Santvaras, A. Bažiulis, J. Dūda, V. Korkus, P. White, B. Barkus, P. Gedaminski, A. Girnius, V. Kazakaitis;

Po \$15 — V. Andrukonis, W. Lendraitis, M. Galinis, A.

A.† A.

EDMUNDUI JAKAIČIUI,

besilankant Lietuvoje ir ten staiga mirus, giliai užuojautą reiškiamo jo dukroms Izabelei ir Carmen su šeimomis ir kartu liūdime.

Philadelphijos Lietuvių Kultūros Centro valdyba

Mylimai motinai

A.† A.

VERAI MAČIULAITIENEI

Putnam, CT, mirus, jos sūnui ALGIRDUI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia

KULTŪROS ŽIDINIO VADOVYBĖ IR NARIAI

A.† A.

ALGIRDUI KULPAI

mirus Lietuvoje, jo motiną Albiną, brolius Vytautą ir Alfredą, jų šeimas ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Ona ir Saulius Jameikiai Jadvyga Jokubaitienė Povilas Mikšys

Florida

PADĖKA

A.† A.

JUZEFA EIDIMAITĖ-DŽIUBINSKIENĖ

Mūsų mylima mamytė, bobutė ir probobutė, Vlodo Džiubinsko našlė, gimusi Rainiuose, Lietuvoje, 1901 m., mirė 1993 m. gegužės 11 d., sulaukusi 92 metų ir palaidota gegužės 14 d. Šv. Marijos kapinėse, New Britain, CT.

Nuoširdžiai dėkojame Šv. Andriejaus bažnyčios klebonui kunigui Jonui Riktoraičiui už atsisveikinimo maldas ir šv. mišių atnaušavimą.

Dėkojame muzikui Jurgiui Peikaičiui ir visiems chorisams už giesmes mišiose.

Dėkui visiems atsilankiusiems į atsisveikinimą ir dalyvavusiems mišiose. Dėkui už nuoširdžius užuojautos žodžius, aukas našlaičiams Lietuvoje ir palydėjusiems mūsų mylimą mamytę į Amžinybę.

Gilliamė liūdesyje:

dukterys Regina Martinonienė ir Marija Aleksandravičienė ir jų šeimos

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redak. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: birželio 13 d., sekmadienį, 12:30 v. mišios ir Baisiojo birželio minėjimas. Po to pabendravimas Kultūros Židinio kieme. Rengia ir visus atsilankyti kviečia LB NY apygardos valdyba.

Birželio trėmimai šiemet minimi šia tvarka: birželio 13 d., sekmadienį, 12:30 val. mišios Kultūros Židinyje. Mišias aukoja Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM. Pamokslą sakys kun. Vytautas Pikturna, buvęs Dachau koncentracijos stovyklos politinis kalnys. Apie trėmimus į Sibirą kalbės Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis. Studentė Sonata Petračiūtė paskaitys tremtinių poezijos. Po to Kultūros Židinio kieme bus pasižmonėjimas.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, birželio 14 d. dalyvaus Putnam, CT, Matulaičio slaugos namų veiklos 25 metų sukakties iškilme.

Anicetas Simutis, Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose, sporto entuziastas, stebėjo visas New Yorke ir jo apylinkėse vykusias krepšinio ir kitas varžybas.

Dr. Juozas Kazickas, kelių Lietuvos vyriausybės patarėjas ekonomikos srityje, dalyvaus birželio 19-20 dienomis Southfield, MI, įvyksiančioje, JAV LB ruošiamoje politinėje-visuomeninėje konferencijoje. Jis kalbės simpoziume "Išsivijęs žvilgsnis – nepriklausomas Lietuvos valstybės santykiavimas su išsivija". Kartu su dr. Kazicku šiame simpoziume dalyvaus visuomenininkas, Lietuvoje vadovavęs St. Lozoraičio kampanijai į prezidentus, inž. Valdas Adamkus, lietuvių teisininkų organizacijos LABAS vicepirm. adv. Rimas Domanskis ir politinių mokslų profesorius, eilės veiklų žmogaus teisių klausimais autorius dr. Tomas Remeikis.

Romas Kezys birželio 14 d. išvyksta į Lietuvą drauge su "Vytyties" grupe, gi kitą grupę – birželio 28 d. – lydės Algis Kezys.

Vilniaus universiteto anglų kalbos katedrą reikalinga Encyclopedia Lituanica, išleista Juozo Kapočiaus Bostone, šeši tomai. Anglų kalbą dabar studijuoja daug jaunimo, ir ši enciklopedija jiems bus labai reikalinga. Galintys paaukoti Vilniaus universitetui prašom pranešti "Darbininko" redakcijai, kuri perduos ryšininkui.

New York – Vilnius viena kryptimi pigiausi bilietai vasaros metu – \$498 plius mokesčiai. "Vytytis" 718 769-3300 arba 1-800-952-0119. (sk.)

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Sekmadienį, birželio 13 d.

Kultūros Židinyje, Brooklyne

Pradžia - 12:30 val. popiet

Mišios - kun. Pranciškus Giedgaudas, OFM
Pamokslas - kun. Vytautas Pikturna
Kalba - Anicetas Simutis, Lietuvos ambasadorius
Jungtinėse Tautose
Skaitytiniai ir deklamacijos

Po minėjimo pabendravimas Židinio kieme

Rengėjas - LB NY apygardos valdyba

AMERICAN TRANS AIR iškilmingai pradėjo savo skrydžius į Rygą

Š. m. birželio 2 d. JFK tarptautiniame aerouoste, New Yorke, American Trans Air kompanija iškilmingai pradėjo savo naują tiesioginį skrydį į Rygą, Latviją.

Atidaryme, be Trans Air atstovų ir svečių, dalyvavo ir O. Kalnins, Latvijos ambasadorius JAV, ir A. Baumanis, Latvijos ambasadorius Jungtinėse Tautose. Po trumpo ceremonijos, perkirpus kaspinį, lėktuvus pakilo 6 val. vak. pirmam tiesioginiam skrydžiui į Latviją.

Kiekvieną savaitę numatomi du skrydžiai iš JFK į Rygą: vėlyvą popietę trečiadieniais ir šeštadieniais; grįžimo skrydžiai iš Rygos – ketvirtadieniais ir sekmadieniais. Visiems skrydžiams bus vartojami 216 vietų Boeing 757 lėktuvai. Kelionė į Rygą su American Trans Air pasidaro labai patogi: yra tiesioginė, be persėdimo; tik vieną kartą nusileidžiama Belfast – prisipildyti kuro.

Pradinė skrydžio į Rygą kaina (į vieną pusę, perkant bilietą į abi puses) – 380 dol. Ši kaina galios tiems, kurie iki birželio 16 nusipirks bilietus; skrydžių data gali būti ir vėlesnė.

American Trans Air kompanija buvo įkurta 1973 m. Jos lėktuvai skraido į 17 pasaulio miestų. Kompanijoje dirba 2,600 žmonių, ji turi 26 lėktuvus, įskaitant 12 L-1011, 6 Boeing 757, 8 Boeing 727.

Kas norėtų padaryti rezervaciją tiesioginiam skrydžiui į Rygą arba gauti daugiau informacijų, gali tiesiai skambinti į American Trans Air tel. 1-800-382-5892, arba kreiptis į kelionių agentą.

Gintė Damušytė, Lietuvos misijos JT patarėja, gegužės 21 d. atstovavo Lietuvai Locust Valley mokyklos Kultūros ir globalinio sąmoningumo dienoje. Išdalino informacijos apie Lietuvos politinį ir kultūrinį gyvenimą. Renginyje dalyvavo 35 kraštų atstovai. Gegužės pradžioje dalyvavo Branduolinės ginkluotės neplatavimo sutarties konferencijos paruošiamojo komiteto sesijoje, Tarptautinės Gyventojų statistikos ir vystymosi konferencijos paruošiamojo komiteto sesijoje ir kt.

Darius Sužiedėlis, Lietuvos misijos atstovas JT penktajame (finansų) komitete, buvo išvykęs į Lietuvą, kur su Vyriausybės darbo grupe tarėsi dėl tolimesnio Lietuvos narystės mokesčio klausimo tvarkymo Jungtinėse Tautose. Baltijos valstybių ir buvusio SSSR respublikų to paties komiteto ekspertų posėdyje tariantis dėl apeliacijos eigos dėl neteisingų nario mokesčių gegužės 19 d. dalyvavo patarėja G. Damušytė.

Prel. Jonas Balkūnas, Amerikos lietuvių veikėjas, buvęs ilgametis Viešpaties Atsinaujimo parapijos klebonas, mirė prieš 4 metus gegužės 31 d. Šiemet tą dieną mišios už jo vėlė aukotos 7:30 v. r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias laikė klebonas kun. Vytautas Palubinskas. Šioje parapijoje prelatas dirbo kaip jaunas vikaras.

Kun. Pijus Lekešius mirė prieš 10 metų, birželio 3 d. Jo mirties sukaktis buvo prisiminta mišiomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

TIK \$35 kava, arbata, kakava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vitaminai – viskas užsienietiška. 55 sv. įvairaus maisto – \$98. Produktai užsienietiški, išskyrus mėsos gaminius ir sūrį. 45 sv. įvairaus maisto be mėsos. – \$75. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. (sk.)

New Yorko Lietuvių Atletų Klubo A komanda, laimėjusi visas rungtynes šiose žaidynėse. Iš k. Ričardas Kurila, Juozas Milukas, Pat Torney, Jerry Mikalauskas, Giedrius Aidietis, Jurgis Shimko, Ričardas Šimkus, Chris Schaefer, Brendan Waitkus, Greg Schaefer, Stasys Janušas. Darius Taraila. Liudo Tamošaičio nuotrauka.

Lietuvių kunigų metinės rekolekcijos vyks Putnam, CT, Marijos N. Prasidėjimo seserų rekolekcijų namuose birželio 14-18 dienomis. Šiemet rekolekcijos vadovaus kun. dr. Leonardas Andriekus, OFM, Brooklyn lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkas. Iš New Yorko apylinkių rekolekcijose dalyvaus kun. Jonas Pakalniškis, kun. Vytautas Pikturna, kun. Stasys Raila, kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM.

Antano Masionio "Ateitininkų dvasia nepalūžo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje. Knyga gausiai iliustruota, 214 psl. Kaina \$10. Persiuntimo išlaidoms padengti pridėjama \$2.

"Lietuvos aidas", pagrindinis Lietuvos dienraštis, 16 psl., duoda objektyvų atsikuriančios Lietuvos vaizdą. Prenumerata metams \$85. Čekius rašyti "Lietuvos aidą" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willobrook, IL 60514. (sk.)

Kun. Stasio Railos jubiliejinis komitetas baigė apskaitos darbus. Pajamų turėta 2,310 dol., išlaidų 1,845 dol. Pelną parapijos taryba paskyrė jubiliatui.

Marija Pakutka Apreiškimo parapijos klebonijai yra padovanojusi menišką ir brangų servizą. Ir šiaip kitomis dovanomis ji paremia parapiją. Klebonas už tai dėkoja, dėkoja ir už aną savaitgalį mokyklos apatinėje salėje surengtą išpardavimą, kurio visos pajamos paskirtos parapijai.

Paulius Jurkus ieško savo parašytos knygos "Ant Vilnelės tilto". Knygos laida jau išsibaigusi, ir autorius turi tik vieną egzempliorių. Galintys autoriui bet kokiom sąlygom perleisti šią knygą prašomi rašyti "Darbininko" redakcijai ir ten siųsti pačią knygą.

Šventasis Raštas, Senojo testamento tomas, pranašų knygos, išleista gražiu leidiniu. Iš hebrajų, aramėjų ir graikų kalbų išvertė kun. Antanas Rubšys, kuris profesoriauja Manhattano kolegijoje ir dėsto Šventąjį Raštą. Knyga turi 670 puslapių. Jos kaina 12 dol. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Persiuntimo išlaidoms pridėti 2 dol.

Jaunas lietuvis stalius, atvykęs iš Lietuvos, ieško darbo. Gali atnaujinti namus viduje ir iš lauko, uždengti stogus, dažyti, įrengti kambarius, užbaigti rūsius, įruošti virtuvės spinteles ir kt. Skambinti (908) 687-8612. (sk.)

Reikalinga moteris, jauna ar sena, dirbti kaip šeimininkė, prižiūrėti senus žmones ir jų namus. Turi gyventi šeimoje, duodamas atlyginimas, pilnas išlaikymas, atskiras kambarys. Rašyti: Joseph Lugan, John Conwood, P. O. Box 21270, Woodhaven, NY 11421. (sk.)

GAUSINGA SPORTO ŠVENTĖ

(atkelta iš 6 psl.)

ninkai. Sako, po dviejų valandų kelionės laive jau pritrūkę ir vyno, ir alaus.

Besidžiaugiant šventės sėkme, reikia ir apgailestauti, kad į tokį didelį jaunimo subuvimą NY visuomenė reagavo gana šalta. Pvz., net į žaidynių viršūnę – į vyrų A klasės finalines krepšinio rungtynes – teatsilankė vos keli desėtkai žmonių. Jų tarpe buvo malonu matyti didelį sporto entuziastą vysk. Paulių Baltakį.

Už gerai suorganizuotą šventę padėkos nusipelnė uoliai pasidarbavusieji NY LAK vadovai ir

nariai: organizacinio komiteto vadovai Pranas Gvildys ir Algirdas Jankauskas, jų talkininkai – Aleksandras Vakselis, Pelytė Kezienė, Ričardas Kezys, Edvardas Kezys, Vytautas Kulpa, Tomas Lora, Rasa Alksninytė, Vida Jankauskienė, Ričardas Nemickas, Juozas Milukas, Patrick Torney, Vytautas Papartis, Edvardas Staknys, Algis Kezys, Rimas Ignaitis, Romas Kezys, Meredith Block, Kim Donohue, Vida Penikienė, Lijolė Černauskienė, Giedrė Stankūnienė, Aldona Marijošienė, Modestas Žikas, Aras Vebeliūnas, Ramunė Papatienė, Josephina Senken.

Romas Kezys

DARIUS IR GIRĖNAS BUS PAMINĖTI FLOYD BENNETT FIELD AERODROME

Prieš 60 metų lakūnai Darius ir Girėnas "Lituanica" lėktuvu pakilo savo žygiui per Atlantą iš Floyd Bennett Field aerodromo, New Yorke.

Šis aerodromas dabar nebe naudojamas, nes per tiek laiko pasikeitė aviacijos pobūdis. Besisirengiant minėti 60 metų skridimo sukaktį, buvo kreiptasi į to buvusio aerodromo administraciją ir gautas atsakymas, kad į aerodromą įeiti nebus įmanoma, nes jis esąs užaugęs žolėmis.

Dabar Manhattano Lietuvos Vyčių 12 kuopos narė Konstancija Nahwadowich pranešė, kad toks leidimas gautas. Kuopa siuntinėja kvietimus dalyvauti Dariaus ir Girėno istorinio skridimo sukakties minėjime, kuris bus liepos 17 d. Floyd Bennett Field.

Pradžia 11 val. Programa tęsis iki 1 val. popiet. Bus kalbos, ant skridimo tako padėti vainikai. Visuomenė iš anksto kviečiama dalyvauti.

LIETUVIŲ DIENA PUTNAME

Šiemet tradicinė lietuvių gimimo diena – piknikas Putname, Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolyno sodyboje, bus liepos 25 d. Šiemet seserys švenčia 75 metų sukaktį, nuo vienuolijos įkurimo. Sukakties proga į šią lietuvių susitikimo šventę kviečiami visi šios vienuolijos artimieji bendradarbiai, rėmėjai, lietuviškos veiklos palaikytojai.

Putnam seselių vienuolyne yra sutelkta nemažai dail. Adomo Galdiko kūrinių, nes čia gyveno ir 1972 m. gegužės 22 d. mirė našlė Magdalena Galdikienė. Šiemet sueina 100 metų nuo Adomo Galdiko

gimimo. Tai šios sukakties proga bus ir kūrinių paroda, laimėjimam leidžiami jo kūriniai.

Šventė prasidės 11 val. pamaldomis, 12 val. vaišės, 2 val. Neringos stovyklautojų programa, vėliavų nuleidimas, 4 val. maldos valandėlė už Lietuvą, 4:30 v. didžiųjų dovanų traukimas.

Palangoje (Lietuvoje) naujame rajone parduodamas 3-jų kambarių ir virtuvės butas su visais baldais. Yra trečiame aukšte, plytų name, turi du didelius balkonai, kambariai nepereinami. Skambinti (908) 521-5784. (sk.)

TRANSPAK siūcia talpintuvus (konteinerius) į Lietuvą kas savaitę, skubius siuntinius siūcia AIR CARGO. Pinigai perveidami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje gyveną klientai gali kreiptis telefonu. BOSTONO apylinkėje gyvenantys gali kreiptis telefonu. 508 428-1004.

Išnuomuojamas 5 kambarių butas Brooklyne, netoli Kultūros Židinio. Pageidaujama dirbančiųjų pora. Skambinti po 6 val. vak. tel. (718) 827-6472. (sk.)

34 metų lietuvių ieško darbo. Norėtų gyventi šeimoje, prižiūrėti vaikus ir dirbti namų ruošoje. Kalba angliskai. Skambinti (215) 673-0278. (sk.)